Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok XIV. ŁÓDŹ. SOBOTA, 20 CZERWCA 1936 ROKU. CENA NUMERU 15 GROSZY. № 168

MOWA PROKURATORA W PROCESIE PRZYTYCKIM

„Nie wolno siać nienawiści i podnosić ręki na współobywateli dlatego, że należą do innej narodowości lub innego wyznania”

PROKURATOR DOTKIEWICZ.

Radom, 19 czerwca.

Dzień dzisiejszy zapoczątkował kulminacyjny i najbardziej sensacyjny fragment procesu o zajścia w Przytyku — przemówienia stron. Nic dziwnego, że okoliczność ta ściągnęła przed gmach sądu okręgowego nieprzebrane tłumy, pragnące dostać się na salę rozpraw. Specjalne, wzmocnione posterunki policyjne utrzymywały porządek. Na rozprawę przybył ponownie delegat ministerstwa prokurator sądu apelacyjnego Markowski. Na ławach adwokackich wszyscy obrońcy w komplecie. Sala sądu przepełniona do ostatniego miejsca. O godz. 8.40 przewodniczący wznawia rozprawę.

Bezpośrednio po tem prosi o głos adw. Stypułkowski, który mówi:

Wniosek o niedopuszczenie delegacji francuskiej na salę rozpraw

— W imieniu oskarżonych jak i obrońców-chrześcijan zgłaszam się do pana przewodniczącego z prośbą. **Do Polski przyjechała delegacja Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela z Francji, która ma pono odwiedzić tę salę rozpraw. Kontrola tego co się dzieje w państwie nie może być udziałem czynników obcych. Obrażałoby to nasze uczucia narodowe. Dlatego proszę, aby pan przewodniczący nie udzielił członkom tej delegacji prawa wstępu na salę rozpraw.**

Przew.: — Ze swej strony oświadczam, że tylko w tym wypadku, gdyby delegacja wykazała się pismem ministerstwa spraw zagranicznych, otrzyma wstęp na salę rozpraw.

Udzielam głosu panu prokuratorowi.

Prokurator zabiera głos

Prok. Dotkiewicz wstaje i rozpoczyna swe przemówienie:

— Po dwuch tygodniach żmudnej pracy dotarliśmy do momentu, kiedy strony oświetliły materjał przez nas zebrany, abyście wy, panowie sedziowie, mogli wydać wyrok sprawiedliwy. Sprawa odbiła się głośnem echem w całym kraju. Świadczy to o tem, że proces poruszył bardzo aktualne problemy i że omawiał między innemi przestępstwa bardzo niebezpieczne dla spokoju naszego kraju. Praca ta była żmudna. Musieliśmy walczyć z każdym świadkiem o wydobycie zeń prawdy, która nie zawsze prawdą była. Z tych zeznań musimy wyłuskać teraz momenty rzeczywiste. Mamy tu połączenie dwuch spraw, ale to połączenie było konieczne zarówno ze względów technicznych jak i dla wyjaśnienia prawdy o zajściach w Przytyku. Gdybyśmy bowiem chcieli sądzić oddzielnie oskarżonych chrześcijan i oddzielnie oskarżonych żydów, nie otrzymalibyśmy pełnego obrazu zajść. Obserwacje poczynione przez wszystkich oskarżonych w czasie tych zajść są tylko fragmentami Trudności odtworzenia zajść masowych są ogromne. Naszem zadaniem jest powiązanie tych zeznań.

Delegacje do władz

Gdy prześwietlimy zeznania świadków logiką, znajomością stosunków i znajomością ludzi, musimy stwierdzić, że akt oskarżenia, ten szkic batalistyczny, został potwierdzony całkowicie. Jeśli chodzi o podłoże, a to podłoże trzeba oświetlić, by zrozumieć wypadki — podłożem tem było napięcie, jakie wytworzyć się musiało między ludnościa chrześcijańską a żydowską. Napięcie to wytworzyło się po wypadkach w Odrzywole i Klwowie. Wystąpienia policji w Odrzywole przejawiły zdecydowana wolę państwa w tłumieniu anarchji i samowoli, z drugiej strony przyczyniły sie do rozgoryczenia ludności chłopskiej w stosunku do ludności żydowskiej. Ludność żydowska pozostała natomiast pod wrażeniem, czemu dawała wyraz w delegacjach wysyłanych do władz, mówiąc o wielkiem, grożącem jej niebezpieczeństwie. I wtedy bardziej agresywne jednostki z pośród społeczeństwa żydowskiego postanowiły przygotować się, niezależnie od opieki policyjnej, do czynnej samoobrony.

Właściciele sklepików i straganów — to nędzarze

Ludność żydowska Przytyka jest ogromnie biedna,

WŁAŚCICIELE TYCH SKLEPIKÓW I STRAGANÓW TO NĘDZARZE.

A gdy zaczął się szerzyć bojkot w tem znaczeniu, jak to rozumie inteligencja — ta biedna ludność była wręcz zrozpaczona. Ale oprócz tego bojkotu był jeszcze bojkot w tem znaczeniu, w jakiem **rozumieją go chłopi —**

BYŁ TEROR.

Bito żydów, którzy sprzedawali towary chłopom, rozbijano im szyby, bito chłopów, którzy kupowali u żydów, krajano im kożuchy i t. d. Mimo to jednak u kupców żydowskich kupowano nawet w dniu 9 marca. **I dlatego prowodyrzy akcji bojkotowej postanowili stosować**

CORAZ BRUTALNIEJSZEE ŚRODKI PRZEMOCY I TERORU.

Na tem właśnie tle nastąpiły znane wypadki w Przytyku. Zaczęło sie od oporu policji. I to był refleks za to, że policja zdecydowanie niedopuszczała do zajść antyżydowskich. Dlatego właśnie wołano na policję „Wojtki żydowskie”. Rozpoczęło się od aresztowania Strzałkowskiego, który zachowywał się wyjątkowo agresywnie. Przechwalał sie on tego dnia, mówiąc:

„DOKUCZĘ ŻYDOM OSTATNI RAZ PRZED WOJSKIEM”.

Tu był czynny bojkot

Dokuczył im niewątpliwie bardzo. Trzeba wczuć się w położenie kupca żydowskiego, kiedy obstawia się jego stragan i mówi tym, którzy chcą od niego kupić: „Nie kupuj, bo to żyd”. To może wyprowadzić każdego człowieka z równowagi psychicznej. A tu były nietylko słowa, lecz i odciągania. **Tu bito, tu był czynny bojkot.**

Policja aresztowała Strzałkowskiego, gdyż była do tego zmuszona. **Niewątpliwie jednak to stało sie punktem wyjścia do następnych ekscesów. Trudno powiązać godzinowo wypadki, ale sądzić należy, na podstawie szeregu wskazań, że ekscesy koło Zachęty rozpoczęły się po strzałach, które zraniły Kubiaka i innych.**

Jeśli sobie wyobrazić graficznie narastanie wypadków, to przedstawiać sie to będzie następująco: Chłopi od posterunku ruszyli ku straganom żydowskim i wywołali zajścia w rynku. W odpowiedzi na to ze strony żydowskiej padły strzały. Wtedy ludność ruszyła na Zachętę, demolując domy i sklepy żydowskie. Sądzę, że gdyby nie padły strzały przedewszystkiem strzały Kirschencweiga a potem strzały Leski, nie doszłoby do tragicznych zajść na Zachęcie, ukoronowanych bestjalskiem zamordowaniem rodziny Minkowskich. Może wszystko zakończyłoby się na zajściach na Rynku, ale i te zajścia nie były błahe.

OSKARŻONY LESKA.

Strzałkowski podburzał tłum

Omawiając winę poszczególnych oskarżonych w tem co się działo, chcę zwrócić uwagę na rzecz bardzo ważną. Niekiedy jeden okrzyk może bardziej podniecić tłum, aniżeli umotywowane przemówienie. Takim okrzykiem stał się okrzyk Strzałkowskiego, gdy go aresztowano „Chłopcy, niema was?”. Ten okrzyk zapalił umysły i wywołał pierwsze wystąpienia czynne, w których brali też udział Kacperski, Zarychta, Kosiec i Józef Kubiak. Brał w nich udział także Wlazło, ale trzeba się zastanowić nad fenomenem Wlazło, który mówił, że uspakajał tłum. Wierzę, że tak było, ale faktem jest również, że brał on udział w ekscesach i zmienił swe postępowanie dopiero wtedy, gdy w pewnym momencie uświadomił sobie, że nadjechała policja i że będzie on odpowiadał za to co zrobił. Jest starszy od innych, rozważył to sobie, ale to wszystko nie pomniejsza jego winy i odpowiedzialności. Gdy aresztowano Strzałkowskiego, czynniejsi spośród obecnych postanowili wykorzystać tę sytuację. Między agresywniejszymi byli też Bugajczyk i Kubiak. Zbliżamy się do niewyjaśnionego momentu rozpoczęcia akcji antyżydowskiej.

Atakowano żydów

Jak już wspomniałem, gdy wzburzony tłum cofnął się od posterunku, zaatakował żydów i stragany żydowskie. Ze strony żydów nastąpił odruch i dwuch najbardziej impulsywnych, Feldberg i Haberberg, pierwsi wybiegli na ulicę. Mogą dwa tłumy spojrzeć sobie w oczy i cofnąć się, Ale gdy jeden tłum pokazuje tyły, gdy zaczyna uciekać, drugi będzie bił. Tak się też stało. A w ślad za Feldbergiem i Haberbergiem wzięli udział w akcji odwetowej inni żydzi. Gdy chłopów, którzy napotkali na ten opór wskutek strzałów ogarnęła

(Dalszy ciąg na str. 2-ej).

Schmelling nokautuje Louisa

Sensacyjny przebieg meczu w Nowym Jorku

Nowy Jork, 19 czerwca.

Mecz Schmellinga z Louissem zgromadził na stadjonie 85 tysięcy widzów, którzy byli świadkami niezwykle interesującej walki, nieoglądanej od lat na terenie amerykańskim.

Walka miała przebieg wprost rewelacyjny i zakończyła się zasłużonem w pełni acz zupełnie niespodziewanem zwycięstwem Schmelinga.

Niemiec miał przez cały czas walki, którą wspaniale rozwiązał taktycznie, wyraźną przewagę i w rezultacie wygrał ją w dwunastej rundzie przez nokaut.

Już w czwartej rundzie był Louis do siedmiu na deskach, wstał i walczył dalej, ustępował jednak znacznie Schmelingowi.

Schmeling dzięki temu zwycięstwu, zakwalifikował się do walki o tytuł mistrza świata z Bradockiem.

MOWA PROKURATORA W PROCESIE PRZYTYCKIM

(Ciąg dalszy).

panika, żydzi mogli już przeć naprzód i bić. Ale nie uwierzę, aby chłopi nie odpowiadali na razy, jak naprzykład Pytlewski, który laską bił każdego, którego tylko napotkał po drodze, cofając się wraz z innymi chłopami przez ul. Warszawską. W tych awanturach wtórnych brali udział niemal wszyscy oskarżeni żydzi, a zwłaszcza Luzer Kirszencweig, który strzelał do uciekających, chcąc się zemścić za krzywdy, wyrządzone jemu i jego bliźnim. Natomiast zrzekam się już dziś oskarżenia w stosunku do Jankla Kirszencweiga, gdyż w czasie zeznań rannego Kubiaka wyjaśniło się, że nie brał on udziału w tych zajściach, a w każdym razie nie ustalono dowodów jego winy.

Żądza zemsty

Strzały miały skutek podwójny. Z jednej strony stworzyły panikę, a z drugiej, gdy panika zaczęła ustępować — zrodziła się żądza zemsty.

I tłum szeroką falą spłynął w ulicę Warszawską do dzielnicy żydowskiej. Tu dużą rolę odegrał Szczepan Zarychta, który z kłonicą w ręku nawoływał do ekscesów. Zaczęło się od tłuczenia szyb i rozbijania sklepów. Nie wiadomo, jak rozwinęłyby się wypadki, gdyby nie padły wówczas fatalne strzały z ręki Leski. Wina Leski jest dla mnie bezsporną. Obrona przeciwstawia się temu poglądowi, że jest niemożliwe, aby to on zastrzelił Wieśniaka. Ale policjanci zeznali wszak wyraźnie i w sposób nie budzący wątpliwości, że gdy ukazała się ręka z rewolwerem w oknie mieszkania Leski i padły strzały — wtedy zachwiał się i upadł Wieśniak.

A zresztą kanał jego rany wskazuje, że strzał musiał paść właśnie z tego okna. Wprawdzie jeden z oskarżonych, Wójcik, mówił inaczej, ale jego zeznaniom nie można dać wiary, gdyż był on zbyt przerażony, by mógł obserwować. Leska mówi, że strzelał na postrach, ale nie było potrzeby takiego strzelania. To była straszliwa zemsta.

Sprawa mrożąca krew w żyłach

Oskarżonych chłopów należy podzielić na kilka grup: do pierwszej zaliczyłbym przywódców, **którzy nawoływali i prowadzili.** Do tej grupy należą przedewszystkiem Zarychta, Wlazło i Czubak. **Ten ostatni dotarł z wszystkich najdalej, bo aż na podwórze Minkowskich. A najczynniejszy był Zarychta, gdyż jego widziano wszedzie z kłonicą w ręku.**

Prokurator kolejno charakteryzuje wszystkich oskarżonych, przeprowadzając analogję między Feldbergiem i Haberbergiem a Praszkiem i Chydzińskim, najstarszymi oskarżonymi z obu stron, mówiąc o niedogodnych warunkach, w jakich świadkowie musieli poznawać oskarżonych na sali sądowej: złe światło, dużo ludzi, zamiana przez oskarżonych ubrań i miejsc i t. d.

— Zostaje jedna sprawa — mówił dalej prokurator — która mrozi krew w żyłach, ale o tem później.

Przejdziemy kolejno na targ koński. Zaczęło się tam od Bojmala, którego chciano rzucić do wody, **a skończyło się na ciężkiem pobiciu i poranieniu kilku osób.** Wszyscy pobici poznali Gospodarczyka i Kozłowskiego. Wina osk. Tkaczyka w tym punkcie wydaje się być wykluczona, ponieważ w tym czasie był on czynny na Podgajku.

W tym momencie sąd z uwagi na znużenie prokuratora, który jest dzisiaj chory i przybył do sądu z podwyższoną temperaturą, zarządza półgodzinną przerwę. Po przerwie prokurator mówi dalej:

Demolowano mieszkania i bito żydów

— Cóż działo się na Podgajku i na Zachęcie? Chodzono od domu do domu zamieszkiwanego przez rodziny żydowskie, **bito kłonicami, kamieniami i dyszlami okna, demolowano mieszkania i sprzęty, bito żydów, którzy nie zdążyli się schować,** zadawano lekkie i ciężkie uszkodzenia ciała, nie zważając na prośby i błagania — mężczyznom, kobietom i dzieciom. Z protokułów oględzin lekarskich panowie sędziowie wiedzą, jak strasznego dzieła **zniszczenia dokonano w Przytyku. Ale największą**

GROZĘ BUDZI ZBRODNIA, POPEŁNIONA NA MINKOWSKICH.

Minkowski to był nędzarz, który nie miał pieniędzy na kupno siennika. Spał z rodziną na słomie, rozłożonej na łóżkach. Minkowski nic nie wiedział o tem co działo się na mieście. Przycupnął jak zając w norze, aby uniknąć zawieruchy, szalejącej w Przytyku. „Tu jeszcze mieszka żyd"—krzyknął Czubak. Tłum wtargnął na podwórze tego domu. Pod ciosami ustępowały okiennice, wywalono okna, zarzucono mieszkanie kamieniami, 15-letni Gawryś Minkowski padł ranny. Reszta dzieci w obłędnej rozpaczy starała się znaleźć schronienie przed tymi obcymi, strasznymi ludźmi, którym nic nie zawiniła. Dzieci chowają się pod łóżka, Minkowscy uciekają. Napastnicy dopadają ich jednak,

ZADAJĄC IM ŚMIERTELNE RANY.

Spod łóżka za kark, jak szczenię, wyciągają 6-letnie dziecko — Szmula Minkowskiego, **bijąc kłonicą po główce, gdy dało znać o sobie płaczem, biją leżącego już nieprzytomnie na ziemi Gawrysia. Ściany mieszkania zostały zbryzgane krwią.**

Sprawcy zabójstwa Minkowskiego

Jeżeli chodzi o sprawców tego strasziwego czynu, mamy wskazówki, kto brał udział w tem najściu: Frączkiewicze, Kwietniewski i Iwański.

Prokurator rozprawia sie następnie że świadkami-alibistami, twierdząc, że świadkowie-alibiści nie zeznawali prawdy i zeznawali niekiedy z podziwu godnym cynizmem.

— Jakie nauki z tego procesu należy wyciągnąć i jakie wziąć wskazówki przy ferowaniu wyroku? **Istniał bojkot, który przerodził sie w teror.** Nie będę twierdził, by jakakolwiek organizacja nakazywała z bojkotu robić teror, ale bez względu na to, jak się propaguje bojkot — **ludzie, którym sie te hasła wszczepia, przyjmują go tak, jak się to działo 9 marca w Przytyku. Element, do którego idzie się z hasłami bojkotowemi, nadaje tej akcji cechy przestępstwa, z któremi państwo musi walczyć. Bojkot ekonomiczny jednej części ludności przez drugą nie leży w interesie państwa, które musi dbać o wzrost dobrobytu wszystkich obywateli.**

Hasła nienawiści rasowej

W interesie państwa leży też porządek społeczny i w dzisiejszych stosunkach europejskich porządek ten i spokój muszą być zachowane. Można sobie jednak zadawać pytanie—dlaczego pewna część ludności chce wprowadzić w życie

HASŁA NIENAWIŚCI RASOWEJ CZY WYZNANIOWEJ?

Mówiąc o tem, ograniczyć sie muszę oczywiście tylko do Przytyka, **który jest jednak pod tym względem pewnym symbolem. O tem nastawieniu tej części ludności decyduje obcość kulturalna obywateli-żydów.**

Społeczeństwo przytyckie żydowskie jest obce kulturze polskiej, obce jest, bo nawet Leska, który był w szkole rabinackiej, podkreślił, że w tej szkole w Polsce po polsku sie nie uczy. I jeżeli w walce ekonomicznej wysunięto hasła narodowościowe, to ja sądzę, że może się to oczywiście stało tylko z tego względu, że obywatele-żydzi nie chcą uczuciowo przepoić się kulturą polską.

Jeżeli więc o nauce mamy mówić, jedna strona oskarżonych w tym procesie, reprezentująca pewien odłam społeczeństwa, musi wyciągnąć z tego naukę, że **państwo będzie stało na straży praworządności i nie pozwoli bezkarnie siać zamętu i anarchji, a druga strona — że żydzi winni zbliżyć sie uczuciowo do kultury polskiej, winni zasymilować się z tą kulturą.**

Wasz wyrok, panowie sędziowie, musi być gwarancją, że nastąpi uspokojenie, **zmiana stosunków na lepsze. Wasz wyrok musi stwierdzić w stosunku do oskarżonych żydów, że ludność żydowska, która bez jej winy sprawia państwu tyle kłopotu, powinna zrozumieć, że nie wolno jej zachowywać się prowokacyjnie, w stosunku do oskarżonych-chrześcijan, że nie wolno siać nienawiści i podnosić ręki na współobywateli tylko dlatego, że do innego wyznania czy innej narodowości należą.**

Refleksje

Pozwolę sobie na zakończenie dodać kilka słów moich własnych refleksyj. Kiedy skończyłem dochodzenie w Przytyku po zajściach, był dzień świąteczny. Wstąpiłem do tamteiszego kościoła, ażeby przyjrzeć się pięknemu arcydziełu malarskiemu, ustawionemu w głównem presbiterjum. **Arcydzieło to przedstawiało odnalezienie prawdziwego Krzyża Chrystusowego. Odnalezienie w ten sposób, że Nieboszczyk, przypięty do trzech krzyży, zabranych z miejsca kaźni, przy właściwym Krzyżu** Zmartwychwstał. **Widziałem w tym kościele ostrzyżone główki małych dzieci, które śpiewały. Ale na tym obrazie scena krzyża była niewłaściwie trochę przedstawiona. Krzyża nie było widać, przykrywało go ciało Nieboszczyka. Myślę, że ten krzyż na obrazie powinien był być widoczny, powinien był być tak wielki, ażeby w jego cieniu mogły się schronić nietylko ostrzyżone główki dzieci, które śpiewały w kościele, ale także mała, zraniona główka Hersza Minkowskiego....**

Wyrok wasz, panowie sedziowie, musi być surowy, bo tylko taki wyrok zapewni spokój społeczny. W imię kultury polskiej, podeptanej brutalnie w Przytyku, w imię dobra Rzplitej, prosze o surowy wyrok.

Nie przyszliśmy żądać zemsty

Mowa adwokata Fenigsteina

Po skończonem przemówieniu prokuratora, które trwało przeszło 4 godziny, zabiera głos pierwszy z powodów cywilnych, reprezentujących pokrzywdzonych przedstawicieli społeczeństwa żydowskiego, **adw. Fenigstein.**

— Zdaję sobie sprawę z niewdzięcznej roli, jaka przypada mi w udziale. **Nie przyszliśmy tu szukać zemsty.** Powiem coś, co może brzmieć jak paradoks: **nie przyszliśmy tu szukać sprawiedliwości.** Jestem przekonany, że panowie sędziowie i tak wydadzą sprawiedliwy wyrok. Chodzi nam o omówienie zgoła innych rzeczy. Pan prokurator w pierwszych wierszach aktu oskarżenia mówił, że pewna partja polityczna stała się szczególnie agresywna. Nie będę wymieniał nazwy tej partji, choć ją wymienia akt oskarżenia, gdyż chcę uniknąć wszelkich zadrażnień na tej sali. Przypomnę jednak że pan starosta i komisarz Micke stwierdzili, że

BOJKOT GOSPODARCZY BYŁ Z TEROR+EM.

Kom. Micke powiedział, że najście na Odrzywół miało na celu pogrom a w Klwowie odbył się pogrom prawdziwy.

Te dwa fakty miały miejsce przed 9-ym marca. Ludność żydowska była dostatecznie zaniepokojona. **Starosta stwierdził, że delegacja prosiła o przysłanie na 9 marca więcej policji.** Jak mogła pogodzić stan faktyczny z tem, co powiedzieli świadkowie odwodowi, skoro **żydzi właśnie na ten dzień prosili o policję.**

Czy chcieli bić w obecności policji. Przecież o taką tępotę, nikt ich nie posądza. **Wiemy zresztą, że żadnego bojkotu ekonomicznego nie było. Trzeba było bić chłopów, rżnąć na nich kożuchy żeby nie szli kupować u żydów. A ponieważ chłopi byli jedynymi klijentami, czyżby żydzi chcieli wystrzelać i wybić swych jedynych klijentów.**

Zwracam uwagę, że przebieg wypadków miał nieco inny porządek, aniżeli przedstawił to prokurator. Pobicie i zranienie kupca Dalmana rozpoczęło się już w czasie ataku na policję, a potem dopiero miał miejsce incydent z chłopami na ul. Warszawskiej, później dopiero nastąpiła obopólna walka na ul. Warszawskiej, a dopiero później padły strzały. **Mam wrażenie, że nie powinienem sumować pretensji 16 powodów do 42 oskarżonych.** Zrobił to już za mnie pan prokurator. Trzy tylko wypadki zasługują na podkreślenie. Pierwszy wypadek Dalmana, drugi — **straszna zbrodnia na Minkowskich.** Mamy jeszcze w oczach widok małego 6-letniego chłopca, który nie śmiał podnieść oczu, by rozpoznać ludzi którzy zamordowali jego rodziców. Ten uraz pozostanie na zawsze w jego życiu.

Może obrońcy będą chcieli zadać jeszcze jedną krzywdę tym nieszczęśliwym dzieciom: mówić do sądu, że nie należy dawać wiary ich zeznaniom. — **Trzeci zaś wypadek wskazuje na rozbestwienie i zupełne zdziczenie ludzi, którzy bili nożami i pałkami Bojmala, a gdy nie mógł się podnieść, chłopi chcieli go rzucić do rzeki.**

Adw. Fenigstein rozprawia się następnie ze świadkami odwodowymi, których zeznania sprawiają wrażenie, jakgdyby ci ludzie mieli zgóry ustalone zadanie stać tego krytycznego dnia i patrzeć pilnie, co robili dzisiejsi oskarżeni. Wykazuje też sprzeczności w zeznaniach świadków alibistów, którzy niekiedy pogrążali wręcz oskarżonych.

— Sprawa ta jest dla wszystkich przykra — mówił dalej adw. Fenigstein — przykra dla jednej i drugiej strony, wierzę, że również i dla sądu. **Ale dla nas, którzy wychowywali się w słońcu kultury polskiej, którzyśmy walczyli o szkołę polską, którzy znają Księgę Narodów i Pielgrzymstwa największego wieszcza polskiego Mickiewicza, który nazywa w nich żyda starszym bratem, którzy — jak powiedziałem — piliśmy haustami z krynicy kultury narodu polskiego, a nie zerwaliśmy więzów z narodem, z któregośmy wyszli, dla nas ta sprawa jest osobistą także tragedją.**

Może panowie, którzy propagują inną rację stanu, głoszą hasła eksterminacji żydów, nie chcą wzorować się na świetlanej przeszłości, a jednak przypomnę dwa słupy graniczne: **rok 1264 kiedy Bolesław Pobożny nadał żydom równouprawnienie obywatelskie i rok ubiegły, — zgon człowieka, o którym P. Prezydent powiedział, że był największym w historji Polakiem, a który nie uznawał i zwalczał taką rację stanu, którą ci panowie reprezentują.**

Dalszy ciąg na str. 3-ej.

BARYKADY NA ULICACH KOWNA

Walki uliczne trwają.—Ruch w całem mieście został przerwany.—Po godz. 22-ej nie wolno nikomu ukazywać się na ulicy

Królewiec, 19 czerwca.

(PAT) Prasa tutejsza donosi z Kowna, że rozruchy na ulicach stolicy Litwy trwają w dalszym ciągu. Strajkujący robotnicy wznoszą **barykady, ostrzeliwując się z poza nich.** Wczoraj w godzinach popołudniowych strajk objął większość fabryk zarówno prywatnych jak i rządowych, m. in. drukarnię .państwową. Policja, uzbrojona w karabiny i kulomioty, **odgrodziła centrum miasta od przedmieść, mimo to jednak złożona z 50 osób grupa strajkujących przedostała się na most na Wilji od strony przedmieścia Słoboda, probując przerwać kordon policji, która jednak nacierający tłum odparła.**

Również w pozostałych częściach miasta policja stacza nieustanne utarczki z demonstrantami, w wyniku czego jest już wielu rannych. Aczkolwiek strajk ma charakter spontaniczny, **nieznane ręce kierują całym ruchem.** M. in. w kawiarniach i restauracjach zjawiali się wczoraj nieznani osobnicy, żądając od przedsiębiorców zwolnienia personelu dla wzięcia przezeń udziału w strajku. Policja aresztowała około 400 osób.

W Kownie krążą pogłoski, że obecne rozruchy spowodują ustąpienie min. spraw wewnętrznych oraz że policjanci, którzy w czwartek użyli broni, będą ukarani.

***

Paryż, 19 czerwca.

(PAT) Z Kowna donoszą, że liczba rannych w czasie ostatnich zajść wynosi 14 osób ciężko i około 100 lekko. Wśród rannych znajduje się również 8 policjantów.

***

Ryga, 19 czerwca.

(PAT) **„Jaunakas Zinas" w depeszy z Kowna twierdzi, że w dalszym ciągu trwają tam zamieszki. Zapowiedziany podczas pogrzebu robotnika Czarnauskasa, strajk odbył się następnego dnia. Przedsiębiorstwa niestrajkujace obrzucono kamieniami.**

Na głównej ulicy Kowna. Lajves Aleja, zbudowano barykady. Walki trwały na całej długości tej ulicy. Największe starcie nastąpiło przed klubem oficerskim, gdzie z budującego się domu robotnicy rzucali w policję cegłami, a policja odpowiadała strzałami.

Policja działała energicznie, przenosząc się szybko z miejsca na miejsce. Przejeżdżającemu posłowi niemieckiemu zerwano z samochodu chorągiewkę narodowo-socjalistyczną. Wczoraj i dzisiaj ruch w mieście przerwano. Autobusy i taksówki unieruchomiono. W mieście brak chleba i innych produktów spożywczych. Po godz. 22 nie wolno ukazywać się nikomu na ulicy.

GROŹNE ROZRUCHY w BELGJI

Strajkujący robotnicy grożą wstrzymaniem komunikacji kolejowej. — Starcia w kilku miastach.

Bruksela, 19 czerwca.

(PAT) Wczoraj wieczorem w Monsville doszło do poważnych zajść.

W pobliżu Domu Ludowego dano strzały w kierunku oddziału żandarmów, którzy odpowiedzieli również ogniem. **Pewna stara kobieta, znajdująca się w pobliżu, zmarła ze strachu.** Zabłąkana kula trafiła jednego ze strajkujących. Żandarmi wtargnęli do Domu Ludowego, usuwając wszystkie znajdujące się tam osoby i aresztując pewną ich liczbę. Aresztowanych umieszczono na samochodzie ciężarowym.

Wkrótce potem strajkujący udali się na innym samochodzie za żandarmami, **usiłując uwolnić aresztowanych.** Salwa w powietrze, dana przez żandarmerję, powstrzymała robotników od dalszej akcji.

Na wiadomość o zajściach w Monsville robotnicy w miejscowościach Jemattes, Quaregnono i Cuesme **ustawili na ulicach barykady, które jednak żandarmerja po pewnym czasie usunęła,** opanowując sytuację. Aresztowano kilku robotników, przybyłych z Varemme, aby nakłonić do strajku robotników St. Rond.

W Leodjum na zebraniu górników postanowiono kontynuować strajk przynajmniej do soboty, w którym to dniu ma zapaść decyzja komisji paparytetycznej.

W całym kraju dokonano licznych aresztowań. Według komunikatu ministerstwa spraw wewn., **czynione były próby nakłonienia do strajku pracowników kolejowych, przyczem agitatorzy odgrażali się, że jeśli kolejarze nie przystąpią do strajku, to ruch pociągów i tak będzie wstrzymany przez wysadzenie torów kolejowych.**

Bruksela, 19 czerwca.

(PAT) Ruch strajkowy szerzy się nadal w całym kraju. Żandarmerja usunęła w ciągu nocy i nad ranem barykady, wzniesione w różnych miejscowościach. Usunięcia barykad dokonano w Jemappes, Quaregon i Suesmes.

W miejscowościach tych dokonano wielu aresztowań. W Brinage i Liege dokonano również aresztowań. Wojska i policja strzegą głównych linij kolejowych. W Mons aresztowano 70 osób. Śledztwo stwierdziło, że padły tam strzały do żandarmów.

Doszło do częściowego układu w komisji mieszanej przemysłu hutniczego.

Strajki w Hispanji

W niektórych miejscowościach stanęły nawet koleje

Madryt, 19 czerwca.

(PAT) W szeregu miejscowości w okolicach Sewilli wybuchł strajk powszechny na tle odmowy dyrekcji tramwajów zredukowania taryfy o 50 proc. Związki zawodowe zamknięto, zaś szereg burmistrzów usunięto ze stanowisk.

W Valladolid wybuchł strajk powszechny, który ogarnął nawet koleje. Rada miejska złożyła zbiorowa dymisję.

Ulgi dla właścicieli taksówek

uchwalił komitet ekonomiczny ministrów

Warszawa, 19 czerwca.

(PAT). Dnia 19 czerwca w godzinach popołudniowych odbyło się pod przewodnictwem wicepremjera Kwiatkowskiego posiedzenie komitetu ekonomicznego ministrów, na którem — w związku ze zbliżającemi się zbiorami — uchwalono wytyczne w sprawie polityki zbożowej, oraz premjowania wywozu rolniczego w kampanji 1936-37.

Ponadto komitet ekonomiczny ministrów zaaprobował wniosek ministrów komunikacji i przemysłu i handlu w sprawie udzielenia koncesji na prowadzenie przemysłu wyrobu samochodów i podwozi samochodowych oraz uchwalił ulgi dla właścicieli dorożek samochodowych.

Wreszcie komitet ekonomiczny ministrów uzupełnił plan zużycia wpływów z 3 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej, stawiając do dyspozycji m. in. **sumę miljona złotych na budowę szkół na Wileńszczyźnie** oraz załatwił szereg spraw bieżących.

Mowa prokuratora w procesie przytyckim

(Dokończenie).

Nie powiem, że temu co się stało, winni są polacy lub chrześcijanie. **Skłonny jestem twierdzić, że oskarżeni są złymi polakami i złymi chrześcijanami, bo nie liczą się z nakazami kultury polskiej i nakazami chrystjanizmu.** Daleki jestem od **wszelkiej megalomanji narodowej.** To już dawno wybito z naszych głów, ale mówiąc o Przytyku, chcę w trzech słowach streścić historję żydów. Te trzy słowa wypowiedział wielki poeta Puszkin — mówiąc o żydach: **„Naród wielki cierpieniem".**

Istotnie, tego im nigdy nie było brak. **Państwo jest wielką maszyną, ale w największej maszynie zepsucie jednego kółeczka powoduje unieruchomienie całej maszyny. Z drobnych przyczyn mogą być skutki nieobliczalne.** Może to, co się stało w Przytyku, było tylko fragmentem, tylko epizodem, który się nie powtórzy. Ale, by się nie powtórzył, to zależy od wielu ludzi. **Wierzę, że zdrowa, oparta na tradycjach wieków racja stanu zwycięży i wierzę, że wyrok panów przyczyni się do tego.**

Na zakończenie, powtórzę słowa Zoli wypowiedziane w procesie Dreyfusa: **„Prawda idzie". Tak, panowie sędziowie prawda idzie, a za nią kroczy sprawiedliwość. Wszyscy uchylimy przed nią czoła.**

Adw. Niedźwiecki rozwija „program narodowy"

Po nim wygłosił przemówienie pierwszy powód cywilny z ramienia poszkodowanych chłopów, adw. Niedźwiedzki, jeden z leaderów Str. Narodowego w Radomiu.

— Sąd nie uważał za stosowne pojechać do Przytyka, a to było właśnie konieczne, by poznać stosunki miejscowe. Na przeszło 3.000 mieszkańców, jest 400 osób chrześcijan. **Całe życie tego miasteczka opiera się na handlu.** Otaczają je wsie zamieszkałe przez chłopów. I tak jest, że wieś polska żywi Przytyk żydowski. Rola chłopa była bierna i w tem było jego pokrzywdzenie. Z biegiem życia nastąpił przyrost ludności, wieś nie mogła wykarmić chłopa. Synowie autochtonów cierpieli głód i musieli emigrować. Widzieliśmy z jednej strony wielką emigrację polaków, a z drugiej dawaliśmy życie i rozwój obcym. To jest straszne. Cały wysiłek narodu winien być skierowany na zwalczanie tego stanu rzeczy. I wreszcie zbiedzony chłop, nie mogąc się wyżywić, widział jedyną drogę swego istnienia w zrealizowaniu hasła: **„Swój do swego".** Historja zaczyna się odmieniać. **Chłop idzie do drobnego handlu, do drobnego rzemiosła i musi nastąpić chwila, gdy żydzi z tej dziedziny zostaną wyparci.** Po drugiej jednak stronie barykady dzieją się w tym samym czasie inne rzeczy. Żydzi nie chcą do tego dopuścić. **Płaczą, wyrzekają, aż wreszcie groza ich ogarnia.** I wtedy zaczynają w Przytyku organizować młodzież, przygotowywać się do tego co zaszło w Przytyku. Chcą awantury sprowokować i w ten sposób przyczynić się do ingerencji władz — do zmiany stosunków.

Jest to proces historyczny i słucha go cała Polska, cały kraj z zapartym oddechem, albowiem to co się działo w Przytyku, co się dzieje w wielu punktach kraju, to jest bicie gościńca dla naszej niepodległości gospodarczej. Mamy bowiem niepodległość narodową, ale nie mamy niepodległości ekonomicznej. Zasługą naszego pokolenia będzie, że zapoczątkujemy rzecz nową, wypieranie wszystkich żydów na rzecz naszego życia gospodarczego.

Po tem przemówieniu przewodniczący zarządza przerwę do dziś, do g. 8-ej rano. Dziś będą przemawiać w dalszym ciągu trzej powodowie cywilni oraz rozpoczną przemówienia obrońcy.

P. Mazaraki dyrektorem

opery warszawskiej

Warszawa, 19 czerwca.

(PAT) W związku z podpisaną dzisiaj przez zarząd miejski umową z p. Jerzym Mazarakim na prowadzenie opery stołecznej, dowiadujemy się, że p. Mazaraki prowadzić będzie operę wyłącznie we własnym zakresie z tą samą subwencją, jaką miasto wypłacało dyrekcji opery w poprzednim okresie dzierżawnym. Dotacja ta wynosi zł. 340.000 rocznie.

Zawarta umowa opiewa na jeden rok przyczem sezon rozpocznie sie 15 października i trwać będzie do końca maja 1937 r.

Katastrofalna burza

nad Algierem

Paryż, 19 czerwca.

(PAT) Nad miejscowością Tedessa i okolicami w Algierze przeciągnęła wczoraj niezwykle gwałtowna nawałnica, połączona z oberwaniem się chmury. W ciągu paru minut cała dzielnica tubylcza stała pod wodą. Dwa baraki, zamieszkane przez krajowców, zostały kompletnie zalane, przyczem trzy kobiety i troje dzieci straciło życie. Straty materjalne są bardzo znaczne.

„Ligi patrjotyczne" we Francji przestały istnieć

Rozwiązanie tych organizacyj odbyło się w spokoju. — Pułkownik de la Rocque tworzy nową partję.—Prawica grozi, że po dojściu do władzy rozwiąże partję socjalistyczną i komunistyczną

Paryż, 19 czerwca.

(Pat) — Władze bezpieczeństwa zawiadomiły dziś rano przywódców organizacyj „Croix de Feu", francistów, „Solidarite Francaise" i „Jeunesse Patriotes", o rozwiązaniu tych ugrupowań. — Decyzję policji przyjęto spokojnie.

Paryż, 19 czerwca.

(Pat) — Rozwiązanie prawicowych organizacyj t. zw. przez lewicę „lig faszystowskich" odbyło się bez incydentu w atmosferze spokoju. Przywódcy tych organizacyj ograniczyli się do słownego protestu przeciw decyzji rządu, zapowiadając odwołanie się do trybunału stanu i oświadczając jednocześnie, że te zarządzenia administracyjne nie są w stanie zahamować rozwoju samej idei. Płk. de la Rocque zapowiedział również utworzenie nowej partji politycznej, która zgrupuje elementy, należące dawniej do „Croix de Feu".

Pomimo protestów i podnieconej atmosfery, jaka panowała wczoraj w dzielnicy łacińskiej Paryża, jest jednak widocznem, że kierownicy czterech rozwiązanych organizacyj starają się o unikanie jakichkolwiek incydentów, ograniczając się tylko do akcji na łamach prasy i w parlamencie.

Jeżeli chodzi o parlament, to wyraziło się to już w zgłoszeniu przez dep. Avier Vallat i dep. Ybarnegaray interpelacji, protestującej przeciwko nielegalności tego dekretu oraz we wniosku, zgłoszonym przez deputowanych Taitingera, Keryllisa, Fernand Laurent i innych, domagającym się rozwiązania lewicowych organizacyj samoobrony. Inicjatorzy tego wniosku powołują się m.in. na oświadczenie premjera Bluma i deputowanego komunistycznego Thoreza z 6 grudnia roku ub., iż partja socjalistyczna i komunistyczna rozwiążą organizacje o typie wojskowym.

Podkreślając brak podstaw prawnych do wydania tego zarządzenia, kierownik partji narodowo-ludowej (b. organizacji „Jeunesses Patriotes") dep. Taitinger twierdzi, że lewica stwarza precedens, na mocy którego prawica po dojściu do władzy, będzie mogła rozwiązać lewicowe partje polityczne.

Berlin, 19 czerwca.

(Pat) — Jak słychać z kół dobrze poinformowanych, odpowiedź niemiecka na kwestjonarjusz brytyjski nastąpić ma w dniu jutrzejszym.

Rząd zapowiada kontrolę nad bankami

i obniżenie stopy procentowej. — Program finansowy min. Auriol'a

Paryż, 19 czerwca.

(PAT) Minister Vincent Auriol oświadczył dziś w izbie deputowanych, że nie zamierza przeprowadzać upaństwowienia banków prywatnych, lecz zorganizować ścisłą kontrolę tych banków i spółek z ograniczona odpowiedzialnością.

Rząd chce wprowadzić porządek we wszystkich rozproszonych organizmach kredytu, jak kredyt narodowy, hotelarski, rzemieślniczy i t. p. Rząd zajmie się również obniżeniem stopy procentowej i zastosowaniem czeków kompensacyjnych dla handlu z zagranicą. Dziedzina podatkowa ulegnie reformie.

Po upływie kilku miesięcy zostanie w izbie złożony, równocześnie z projektami reformy podatków departamentalnych i gminnych, projekt reformy podatków państwowych, polegający na usunięciu niesprawiedliwej dysproporcji między podatkami od artykułów pierwszej potrzeby a podatkami od dochodów i kapitałów, tępieniu oszustw podatkowych oraz uproszczeniu systemu podatkowego do niewielkiej ilości rubryk i oparciu go na solidnych podstawach i na skrupulatnem pobieraniu podatków.

W zakończeniu min. Vincent Auriol zwrócił się pod adresem komunistów, mówiąc, że ich żądania co do obciążenia kapitału, były również żądaniami socjalistów w okresie przedkryzysowym, ale zabiłyby wychudzony skarb w r. 1936. Mówca wezwał, w zakończeniu sfery posiadające do zgody na poniesienie czasowych ofiar, niezbędnych dla dobra kraju.

Były minister finansów Paul Reynaud, wyrażając się z uznaniem o wezwaniu ministra finansów do solidarności narodowej, dodał: podnosicie ceny i pragniecie utrzymać walutę. Jest to kwadratura koła.

Reynaud przepowiada, że postępowanie rządu przyczyni się do wzrostu deficytu.

Francja również znosi sankcje

Uchwała taka zapadła na wczorajszej radzie ministrów

Paryż, 19 czerwca.

(Pat) — Havas donosi: Koła rządowe zachowują milczenie w sprawie dzisiejszych uchwał rady ministrów co do ewentualnego zniesienia sankcyj i wzmocnienia bezpieczeństwa zbiorowego. Wczorajsze przemówienie Edena stanowiło decydujący czynnik dzisiejszych decyzyj.

W urzędowym komunikacie należy zwrócić uwagę na żądanie, które brzmi: „W obecnym stanie sankcyj uwzględnienie sytuacji prowadzi do zgody na zniesienie sankcyj, a więc — pisze Havas — stanowisko rządu francuskiego jest jasne po decyzji W. Brytanji, rząd francuski nie będzie przeciwstawiał się cofnięciu sankcyj z tem zastrzeżeniem, że uchwałę taką powziąć może jedynie Liga Narodów. — Na wniosek min. Yvon Delbos'a rada ministrów uznała za nieodzowne, aby z losu Abisynji wyciągnąć naukę i znaleźć sposoby wzmocnienia systemu bezpieczeństwa zbiorowego, opartego na pakcie Ligi Narodów. Odpowiednie instrukcje będą przesłane przedstawicielom dyplomatycznym Francji zagranicą.

Szczegóły tych propozycyj nie są znane, ale — jak słychać — zmierzają one do tego, aby 1) zmienić przepisy, domagające się jednomyślności przy stosowaniu art. 11 paktu. 2) stworzyć system zapobiegania wojnie i 3) realizować pakty regionalne wzajemnej pomocy.

Niewiadomo, czy taki projekt będzie złożony przez Francję na sesji zgromadzenia Ligi Narodów już teraz, czy też uprzednio Francja zechce na ten temat wymienić poglądy z innymi członkami Ligi Narodów.

Paryż, 19 czerwca.

(Pat) — Premjer Blum przyjął ambasadora Włoch Cerruti, którego zapoznał z decyzją w sprawie zniesienia sankcyj, powziętą na porannem posiedzeniu rady ministrów.

***

Londyn, 19 czerwca.

(Pat) — Ambasadorowie Brazylji i Turcji przybyli dziś do Foreign Office, gdzie omówiono sytuację, wytworzoną naskutek decyzji o zniesieniu sankcyj.

Ambasador Turcji miał oświadczyć, że Turcja gotowa jest zgodzić się na decyzję rządu brytyjskiego, wyrażając ubolewanie, iż stała się ona konieczna.

PŁK. KONOWALEC PLANOWAŁ ZAMACH NA LITWINOWA?

Aresztowane osoby pełniły nad Konowalcem nadzór prewencyjny z polecenia rządu sowieckiego — Echa procesu przeciw mordercom ś.p. ministra Pierackiego

Genewa, 19 czerwca.

(Pat) — W tych dniach aresztowano w Genewie kilka osób, które wykonywały nadzór nad mieszkaniem znanego terorysty ukraińskiego, Konowalca.

Jak twierdzą niektóre tutejsze pisma Konowalec przebywał niedawno temu znowu w Genewie. Prasa tutejsza poświęca tym aresztowaniom dużo uwagi, twierdząc, że aresztowane osoby działały z polecenia rządu sowieckiego, który obawiał się, że Konowalec przygotowuje zamach na mającego przybyć do Genewy, względnie Montreaux, komisarza sowieckiego Litwinowa.

Dzisiejsza „Le Travail", organ tutejszej prosowieckiej partji socjalistycznej i obecnego szefa rządu genewskiego, Nicolas, zamieszcza w związku z tą sprawą dwa artykuły, w których krytykuje ostro władze federalne za udzielanie Konowalcowi gościnności.

Dziennik przypomina przy tej sposobności dokumenty, ujawnione w czasie procesu warszawskiego, z których wynikało, że rząd litewski udzielał poparcia i finansował teror ukraiński, że wydawał tymże terorystom fałszywe paszporty i że wreszcie Konowalec odbywał konferencje w Zurichu i w Genewie z b. ministrem spraw zagranicznych Litwy, Zauniusem.

„Le Travail" przypomina, że delegacje uczestniczące w pracach Ligi Narodów, zwracały kilkakrotnie uwagę władz policji genewskiej na działalność Konowalca i niebezpieczeństwo, wynikające z jego obecności. W ciągu trzech ostatnich lat — pisze dziennik — departament kantonalny sprawiedliwości i policji, wydalał trzykrotnie Konowalca z Genewy, ale za każdym razem prokuratorja federalna, naskutek interwencji konsula litewskiego w Zurichu polecała, aby wstrzymać wykonanie odnośnego zarządzenia. Gdy jednak departament kantonalny sprawiedliwości i policji przesłał p. Staemxpfli (prokuratorowi federalnemu) kopję niektórych dokumentów z procesu warszawskiego, władze federalne musiały zmienić zdanie i Konowalec otrzymał zawiadomienie, iż dnia 25 maja ma opuścić Szwajcarję. Temniemniej jednak uzyskał przedłużenie z terminu do dnia 6 czerwca r. b. Konowalec zwrócił się nawet o pozwolenie pobytu w Montreaux. Nie zostało ono udzielone mu naskutek sprzeciwu policji kantonalnej Waud.

Pismo pisze wreszcie, że naskutek tego stanowiska władz federalnych, niektóre rządy zmuszone zostały do zorganizowania własnego nadzoru nad Konowalcem.

Sumy zamrożone w Niemczech powiększają się

Zaległe należności do końca b. roku wzrosną do 100 miljonów złotych

Warszawa, 19 czerwca.

(B) Układ polsko-niemiecki z marca r. b. w myśl którego rząd niemiecki ma wpłacać kolejom polskim kwotę 3,2 mil. zł. miesięcznie za przewóz tranzytowy przez terytorjum Polski do Prus Wsch. i z Prus do Rzeszy — nie wyczerpał całokształtu sprawy opłat zaległych za ten transport.

W kołach fachowych zwracają uwagę, że wartość przewozu tranzytu niemieckiego nawet po wprowadzeniu ograniczeń w liczbie pociągów, wynosi przeciętnie około 5 milj. zł. miesięcznie. W ten sposób, już po nowem uregulowaniu kwestji opłat za przewóz powstaje jeszcze co miesiąc saldo w wysokości około 2 milj. zł. ulegając zamrożeniu w Niemczech. Narazie nie wiadomo w jaki sposób stale podnoszące się saldo zostanie przez władze niemieckie pokryte. Tembardziej, że rokowania techniczne ekspertów polsko-niemieckich na temat sposobu spłaty sumy zaległej, dosięgającej już 80 milj. zł. — ciągle jeszcze nie są zakończone.

Gdyby rokowania przeciągnęły się, to już do końca bieżącego roku, przybędzie kwota nowych 20 milj. zł. zamrożonych w Niemczech. — Dotychczasowe plany. obracające się wokół spłaty towarowej zamrożonych należności kolejowych głównie przez import samochodów, toczą się nadal, ale jak dotąd narazie nie widać pozytywnego rezultatu.

Fałszywe pogłoski

o ustąpieniu min. Kościałkowskiego

Warszawa, 19 czerwca.

(Pat) — Zamieszczona w numerze „Czasu" z dnia 19 czerwca r. b. i powtórzona przez niektóre pisma wiadomość, jakoby p. min. Zyndram-Kościałkowski miał w najbliższym czasie ustąpić ze stanowiska ministra opieki społecznej, jest nieprawdziwa.

DYSKUSJA PALESTYŃSKA W IZBIE GMIN

Oficjalne oświadczenie ministra kolonij Ormsby Gore

Deklaracja Balfoura zostanie zrealizowana. — Rząd angielski zastosuje wobec terorystów arabskich najsurowsze represje

Lloyd George w obronie praw żydowskich w Palestynie

LONDYN, 19 czerwca.

Dziś rozpoczęła się w Izbie Gmin oczekiwana z dużem napięciem wielka dyskusja na temat sytuacji w Palestynie i dalszej polityki rządu angielskiego w stosunku do żydowskiej siedziby narodowej.

Dyskusję otworzył dłuższem przemówieniem minister kolonii Ormsby Gore, który po zakończeniu dyskusji powtórnie zabrał głos, aby odpowiedzieć. Głównym mówcą obok min. Gore był Lloyd George. Otwierając dyskusję min. Gore oświadczył:

Napięcie anglo-arabskie

— Pragnę na samym wstępie oświadczyć, że rząd Jego Królewskiej Mości nie podda się wpływom żadnych aktów gwałtu. Skoro tylko przywrócony będzie w Palestynie porządek, ale też nie wcześniej, król powoła komisję, która z ramienia rządu uda się do Palestyny aby zbadać w całej rozciągłości

PRZYCZYNY ROZRUCHÓW

i roszczenia żydów i nieżydów.

Komisja królewska będzie bezwzględnie bezpartyjna i jej zalecenia i orzeczenia będą autorytatywne. Zapewniam, że żale wszystkich stron będą przez komisję zbadane. Jedynym celem rządu jest uzyskanie objektywnego i pełnego obrazu sytuacji i jej przyczyn. Rządowi chodzi o bezstronne sprawozdanie, które umożliwi rządowi brytyjskiemu stosowanie sprawiedliwości i słuszne traktowanie wszystkich odłamów ludności w Palestynie.

Jestem przeświadczony, że zgodnie z zaleceniami komisji królewskiej będzie można znaleźć środki dla spełnienia wszystkich zobowiązań wypływających z mandatu palestyńskiego, które to zobowiązania mają charakter dwustronny i odnoszą się z jednej strony do żydów, a z drugiej do nieżydów zamieszkałych w Palestynie.

W chwili obecnej nie jestem jeszcze w stanie podać do wiadomości izby nazwisk członków komisji królewskiej.

Mogę tylko zapewnić, że żaden z nich niema żadnej konekcji z Palestyną, a nawet nie jest związany ani z żydami ani z arabami. W skład komisji wejdą wyłącznie chrześcijanie z Wielkiej Brytanji.

Niezmiernie ubolewam, że

STOSUNKI MIĘDZY ARABAMI A ANGLJĄ SĄ NAPIĘTE.

ZAPEWNIAM IZBĘ, ŻE POSTANOWIENIA I ZOBOWIĄZANIA BĘDĄCE TREŚCIĄ DEKLARACJI BALFOURA BĘDĄ SPEŁNIONE.

Mojem zdaniem obecne kłopoty w Palestynie powstają w 50 proc. z przyczyn natury psychologicznej. Arabowie obawiają się, że — a nuż będą opanowani przez żydów, a żydzi żywią obawy, że arabowie ich wypędzą z kraju i zdegradują do stanu cudzoziemców w ich siedzibie narodowej.

Zobowiązania honorowe

Jestem przekonany, że żadne z tych obaw nie są uzasadnione. Rząd jest zdecydowany do rozważenia tego zagadnienia i z całą ścisłością będzie przestrzegał wszystkich obustronnych zobowiązań mandatu palestyńskiego. Zobowiązania te — dodał minister — są dla rządu angielskiego

ZOBOWIĄZANIAMI HONOROWEMI,

od których odstąpić nie może. Wierzę niezłomnie, że gdy otrzymam zalecenie komisji królewskiej w kierunku rozwiązania zagadnienia palestyńskiego, to do tego rozwiązania przystąpię z całą stanowczością i zdecydowanie.

W dalszym ciągu min. Gore dał krótki przegląd wypadków w Palestynie. Wyraził on podziękowanie administracji palestyńskiej, Wysokiemu Komisarzowi za doskonałą postawę w czasie rozruchów, podziękował policji palestyńskiej, żydowskiej i arabskiej za przyczynienie się do lokalizowania rozruchów i ich tłumienia.

Bilans krwawego teroru

Ze szczególnem uznaniem minister podniósł

GODNĄ POCHWAŁY POSTAWĘ LUDNOŚCI ŻYDOWSKIEJ

w Palestynie, która nie dała się sprowokować przez arabów do żadnych wystąpień odwetowych.

Wreszcie min. Gore podał szereg cyfr z przebiegu rozruchów, liczby zabitych i rannych, poszkodowanych, aresztowanych, internowanych i pozostających pod nadzorem policji.

Liczby ofiar dotychczas są następujące: 42 muzułmanów zabitych, 109 ciężko rannych i 275 lekko rannych, 4 chrześcijan zabitych, 14 ciężko rannych i 54 lekko rannych. Żydów zabitych 38, ciężko rannych 65, lekko rannych 84. Do ofiar spośród ludności chrześcijańskiej dodać należy 1 zabitego policjanta brytyjskiego, 3 ciężko rannych i lekko rannych 5 oficerów i 19 funkcjonarjuszy policji brytyjskiej, a spośród wojska 4 żołnierzy i oficer angielski lekko ranny. Wśród ofiar znajduje się 2 policjantów muzułmanów zabitych, 3 ciężko rannych i 34 lekko rannych.

Aresztowano ogółem 1823 arabów, spośród których 120 sądy skazały na różne kary. Żydów aresztowanych było 481, a 32 skazano. 336 arabów uniewinniono, 218 oczekuje sądu. Żydów uniewinniono 24, a na sąd czeka 76.

45 arabów znajduje się w obozie koncentracyjnym w Falfan, a 122 jest pod nadzorem policji w różnych miejscach.

Podczas dyskusji zabrał powtórnie głos min. Gore, który udzielił odpowiedzi oponentom, a w szczególności Lloyd Georgowi. Mówca ten zapytał ministra, czy rząd jest zdecydowany do robienia użytku z wydanych w Palestynie ustaw wyjątkowych na mocy których akty teroru mają być najsurowiej karane, aż do kary śmierci włącznie. Na to min. Gore odpowiedział:

Zdecydowana walka z terorem

— RZĄD JEST ZDECYDOWANY ROBIĆ UŻYTEK Z WSZELKICH TYCH ZARZĄDZEŃ WYJĄTKOWYCH wydanych spowodu szczególnej sytuacji, w jakiej Palestyna znalazła się.

Rząd będzie stosował nowe ustawy przewidujące kary śmierci. Rząd będzie je stosował bez żadnych obaw i bez chwiejności.

RZĄD KRÓLEWSKIEJ MOŚCI NIE UDZIELIŁ ŻADNEJ KONCESJI POD NACISKIEM GWAŁTU I GROŹBY. RZĄD NIE ULEGNIE ATAKOM ELEMENTÓW NIEPRAWORZĄDNYCH I ATAKI TE BĘDĄ Z CAŁĄ STANOWCZOŚCIĄ TŁUMIONE PRZEZ WŁADZE MANDATOWE. RZĄD JEST ZDECYDOWANY ODNIEŚĆ ZWYCIĘSTWO W TEJ WALCE Z NIEPRAWORZĄDNOŚCIĄ I AKTAMI GWAŁTU I TERORU GDYBY NAWET BYŁ ZMUSZONY UŻYĆ W TYM CELU ŚRODKÓW NAJSUROWSZYCH.

Obie mowy ministra kolonii izba przyjęła hucznemi oklaskami.

Głównym z mówców z pośród posłów był Lloyd George, wybitny mąż stanu, premjer rządu brytyjskiego w latach wojny światowej, spółautor i sygnatarjusz deklaracji Balfoura z 2 listopada 1917 r.

Mówca daje na wstępie wyraz uczuciu obrzydzenia spowodu środków walki stosowanych przez arabów w Palestynie szczególnie w okresie rozruchów trwających już bez przerwy od przeszło dwuch miesięcy.

Przeciwko roszczeniom arabów

Mówca uzasadnia swą

OPOZYCJĘ PRZECIWKO ROSZCZENIOM ARABÓW

w Palestynie tem, że roszczenia te są sprzeczne z mandatem palestyńskim, który jest honorowem zobowiązaniem rządu brytyjskiego. Wielka Brytanja — zaznaczył George — nie może się wyrzec mandatu. Nie jest ona też w stanie odwałać mandatu palestyńskiego. Jedyną rzeczą, którą Anglja może uczynić, jest przyjście do Ligi Narodów z ramienia której Anglja sprawuje mandat nad Palestyną i powiedzieć:

— Niestety, nie jesteśmy w stanie spełnić zobowiązań, jakiemi nas obarczono. Nie możemy sprawować mandatu nad Ziemią Świętą. Nie możemy wywiązać się z postanowień tego mandatu. Prosimy was, zwolnijcie nas z tego obowiązku, zabierzcie od nas ten mandat i powierzcie go komu innemu.

— Żadnego innego wyjścia — oświadczył George — nie widzę, jeśli nie jesteśmy w stanie wywiązać się z tych zadań, które na nas ciążą z tytułu mandatu nad Palestyną.

Wątpię jednak, czy arabowie naprawdę pragnęliby odstąpienia mandatu palestyńskiego innemu państwu. Arabowie zpewnością zdają sobie sprawę

CO DLA NICH ZNACZY PROTEKTORAT ANGLJI.

Anglja uwolniła arabów spod jarzma tureckiego. Ma ona też szereg innych zasług dla arabów, któremi naród ten pogardzać nie może.

Przechodząc do omówienia deklaracji Balfoura George stwierdza na wstępie,

że deklaracja ta wydana była żydom w najsmutniejszym okresie wojny światowej. Francja uginała się, Włochy były zrujnowane. Anglji zależało na pomocy legalnej i wtedy Anglja postanowiła, że powinna sobie zaskarbić sympatje tej godnej wielkiego podziwu i bardzo osobliwej spółpracy, jaką stanowią żydzi całego świata.

ANGLJA APELOWAŁA O POMOC ŻYDOWSKĄ I ŻYDZI NA TEN APEL ODEZWALI SIĘ.

To była deklaracja Balfoura. Przy tej sposobności Lloyd George podnosi wielkie zasługi dr. Weizmana dla Anglji i wojska angielskiego w czasie wojny.

Jest to człowiek—oświadczył Lloyd George — o naukowym mózgu, który oddał nam bezcenne usługi w czasie dla naszego imperjum najbardziej krytycznym.

DR. WEIZMAN URATOWAŁ NASZĄ ARMJĘ W CZASIE WOJNY ŚWIATOWEJ,

oddał też krajowi i inne usługi, które okazały się dla nas zbawienne.

Przechodząc do końca swych wywodów mówca żąda, by polityka jaką zastosuje rząd wobec Palestyny była tego rodzaju, aby wzbudziła wszędzie przekonanie, że władza mandatowa jest nietylko zdecydowana przywrócić w Palestynie ład i praworządność, ale tak że utrzymać w mocy administrację, zmierzającą

DO SPEŁNIENIA WSZYSTKICH ZOBOWIĄZAŃ I POSTANOWIEŃ DEKLARCJ BALFOURA.

Mówca sugerował w dalszym ciągu, aby zaopatrzyć w broń kolonistów żydowskich, przebywających w osiedlach odległych.

Ostatnie oświadczenie min. Gore

Na zakończenie dyskusji minister Ormsby-Gore oświadczył:

Przywódcy arabów przyznają się, że stracili panowanie nad masami, a wobec tego dopóki nie będzie przywrócony porządek,

NIEMA Z KIM PROWADZIĆ ROKOWAŃ.

Dokument podpisany przez króla Fajsala i prof. Weizmana, wbrew pogłoskom, jest autentyczny. Rząd brytyjski zdecydowany jest na doprowadzenie tej walki do zwycięskiego końca, choćby nawet trzeba było uciec się do najsurowszych zarządzeń.

Wcielenia żydów do armji angielskiej w Palestynie

żąda związek kombatantów i rewizjonistów

Londyn, 19 czerwca.

„Brith Hachajal" związek kombatantów żydów i rewizjonistów zwrócił się do angielskiego ministerstwa wojny z wnioskiem wcielenia do armji brytyjskiej w Palestynie członków „Brith Hachajal" z Anglji i innych krajów oraz rekonstrukcji legjonu żydowskiego z czasu wojny światowej.

Londyn, 19 czerwca.

Dzisiejszy „Times" ogłasza list dr. Weizmana, który w związku z twierdzeniem arabów o układzie przyjaźni zawartym między nimi a Emirem Fajsalem w styczniu 1919 roku przytacza obecnie cytaty z listu emira do ówczesnego Wysokiego Komisarza Palestyny Herberta Semiela. W liście tym pochodzącym z listopada 1919 roku Fajsal wspomina o porozumieniu, zawartem między nim a dr. Weizmanem w kwestji utrzymania harmonijnej spółpracy tak nieodzownie potrzebnej dla spólnej sprawy.

Pełna tabela wygranych

2-go dnia ciągnienia I-ej klasy 36-ej Loterji Państwowej

2,000 zł. — 23402. 132783.

1,000 zł. — 48986. 61957. 138865, 147446.

500 zł. — 18327, 18721, 27602, 69809, 152662.

400 zł. — 7635, 31935, 32403, 40248, 42066, 50410, 138048, 147220.

200 zł. — 442, 41324, 68983, 86991, 87056, 97987, 101617. 121857. 155023, 182044.

150 zł. — 2549, 3844, 13206, 14384, 22150, 23077, 27302, 53523, 54659, 69150, 69895, 71292, 78110, 82995, 95044, 85044, 87330, 92949, 114765, 116247, 128486, 129281, 134402, 136251, 143505, 143563, 143712, 154703, 155733, 156338, 164014, 166162, 167833, 171292, 176904, 178351, 180352, 180877, 186358, 187753, 193601, 193752.

Po zł. 50, z literą s zł. 100.

197 266s 68 508s 25 611s 22s 701 844 1053s 25 236 518 24 600 772 868 2007 20s 52 108 10 39s 428 512s 63 856 80 3016s 235 652s 753 895s 4093s 96 217 45 52s 64s 434s 42s 720 66 919 37s 5000 410 645 731 838s 916 6066s 257s 91 480 591s 637 765 980 7038 167 258 427s 98s 517s 48s 85 712 71s 957 8157 237 70 330 587 697 9144 296 378s 630 858 964

10012 254 428 70s 933 70 92s 11567s 426 88 549s 630s 774 85s 866 85 964 93s 12012 72s 104 20 89s 99 347s 443 565s 630s 73s 90 770s 913 13335 543 628 787s 14086s 188s 219 62 438 536s 668s 81 964s 15131c 62s 89s 94 310 727 971 16215s 64s 548s 755s 91s 889 17324 78 510s 769s 84 870 18012s 373 423 613s 73s 95 711 19457s 541 722s 98 826.

20051 102s 20 256s 64s 305 94 648s 924 21056s 59 68 149 52 75 98s 388s 703 91 953 22073 135s 300 11s 451 530 602 20 51 709 912s 15 23030 396s 407 585s 669s 827s 71s 916s 33 24149s 300s 53 421 36 719 25032 55s 158 228 404s 524 613 65 26114 42s 254 27115 463 755s 78 871 28125s 237 363s 440s 59 586 760s 875s 90s 945 29068 838.

30035 128 45 8 63s 255s 304s 29 444s 507 765 991s 97s 31024s 29 313 484 5 716 38 875 32491 539s 601s 866 33004 298 357s 97 538 767 89s 98 855s 34008s 231 574s 913s 61s 35042 223s 308 708 62 9 805s 943s 36000s 23s 39 70 201s 4 356 447 85 592s 625 93 768s 848s 37141 82 357 456s 703 871 966 38036 104 213 321 31 512 30s 738 61 830 931s 63 39004 68s 91 133s 46s 51s 470 559 613s 818 967s

40174 80s 230 825s 32 90s 41017 86s 160 66 606s 702 42130s 227 75 718 842s 43150s 66 208s 475 584 644 75 757 44276 84 421 613 45258 381 92s 404s 41s 61 80 674s 700 45 79 95 99 865 957s 46283 301 4 476s 536s 717s 89 843 71 47238s 78s 664s 86 48663s 73s 158 219 366 78s 687 915s 49051s 82 112 103 24 407 36s 79 545 74 79s 794 823 74s 945s

50043s 239 953 63 51058s 113s 393 648 711 845s 73 52095s 106s 712 19s 819 53s 970 33033s 225s 319s 41 416s 522s 73 607 67s 736 926s 54161 313 500 720 966 55118 30 227 353 493 591 688 864 900 56254s 366 645 52013 22s 353 403 51 548s 56 625 744 829 58331s 426 536 678s 718s 30 49 93 59148 207s 787 810 925s.

60216 94s 485 99s 631 705 69s 70s 964s 61040s 194 205 53 98 373 498 584 95 718 84s 818 961 62029s 142 57s 88 255 412s 76s 92s 868 63330s 501s 668 64074s 143 52 67 289 443 579s 792s 65065 72s 107 59 93 250 310s 83s 499s 603s 60 719 816 981 66060 354 59s 717 40s 49s 53 67009s 507 16s 785 996 68217 407 11 13s 71 540 712s 65 83 932 69037s 216s 401 12 60 69s 592 751.

70295 398 475 688s 726s 814s 949s 54 71013 200 19s 29s 88s 373s 425s 552 703 917 931s 72023 212 353 411 45 90 98 525s 693s 753 89 903 33 73136 402 74 90 509 39 601s 85s 795s 895s 979 74187 203 345s 501 661 95 876s 99s 75003 29 33 280 82s 565 823 919 28s 38s 76012 36 317 639s74 77113 60 355 537s 613 888s 968 78074 202s 461 614 836s 79096s 135 44s 266s 414s 98 106 10 676 703 86s

80045s 83 256 382 639 802s 81013 48 175 91s 359 593s 559s 91 637 723 817s 973 82033s 155 291 521 44s 52 75 883 946 83100s 39s 68s 550 623 98s 802 84136s 86s 239s 330s 697 85053s 128s 43 298 687 786 800 942s 94s 86287s 629 931s 87107 238s 9 393s 504 87 603s 743s 856s 88245s 80 464 750 89055 167s 337s 400s 80 576 629 980 2 95s 98

90225 8 450 517 32s 99 602s 98 838s 971s 91005 11 260 74s 81 434s 92042 116 17s 71 252s 67 343 93 402s 91 564 646s 936 57 93019 48 162 307 61s 418s 63s 93 822 94747 40 675 766 95451 519 790s 96041 3s 124 97s 216 95s 527s 645 66s 713 66s 77 99 97093s 312s 504 69 784 98068 92 126 33 59 85s 452 93s 735 61 80 820 99119 206 425 29 44s 54 751 90 876 85s

100390 9s 15s 74s 424 64 87 539 669s 761 938 101043 516 666 894 959 70s 9s 102081 126 409s 93 684 938 103032s 160 82s 220s 350 701 912s 91s 104031s 107 93 223s 502s 105053 498 500s 53 654s 858s 943 106016 52 78 349 467 83 615s 36s 720 46 829 107114 21 54 200 42s 60s 76 337 44 588s 717s 108181 82 200 363 80 570s 614s 964 109117 218 344s 413 514 630 195 820 42.

110018s 22 64 74 79 192 248 498 570 651 716 26 27s 824 910s 111063 815s 45 112028 265 424s 769 88 879s 113163 213s 474 595s 637 39s 810 94 990 114009 71 183 99s 256s 400 571 702 15 115392 452 644s 873 978 116019 130 76s 95 475 734 117071 326 29 58s 533s 70s 740 53 65s 83s 118172s 268 673 861 956s 119101 19 286s 95s 304s 73 489 794 828 59

120012 18s 27s 31 70 174 542s 95 606 33 98 769 813s 121072 127 74 81s 282 325 73 414s 19s 567 649s 748s 85s 968 122036s 53 101 208 79s 421s 558s 84s 755 78s 123031 201s 74 90 380 422s 529 606s 722 55 814 35 124084s 181 218 58 516 615s 40 86s 125115 66 225 320s 462s 564s 622s 67 897s 901s 3 126010s 93s 211 79 98 316s 529s 57 685s 711 900 55 127089 104s 40 76s 550 64 85s 725 892 128058 195 394 5s 520s 62s 671 939 90s 129095 143 451 638 701 83s 835s

130029 317 523s 78 696 722 52 8 838 131122 305 99s 479 719s 132050 112s 263s 359s 719 857 133139 285 99 356 847 134008s 24 161 588s 724 91s 135033s 75s 231 61 374s 409 83s 559 656 733s 52 82 993s 136008s 276 318 84 553s 137050 93s 169s 266s 75 355 434s 51 536 625 865s 993s 5s 138087 398s 463 738s 139034s 95s 330 620 69s 837

140010s 141 53 846s 96s 999s 141037 166 84 247s 302 49s 53s 86s 459 568s 704 32 842 142004 93 193 450 563s 666 930s 40 53 98 143182 280 435 72s 588 725 144154 225 38s 438s 639 47s 51s 804s 145136s 249s 50s 325 56s 996s 146069 429s 502s 726 810s 51s 63 71 921 2 50s 147016 185s 266s 328 82s 88s 425 50 5 61s 69 911 95s 148081 132 211s 453s 522s 76s 704 28 149273s 419 52 98s 661 818s 86

150123 92s 561 601 65 78 772 963 151195 328 496s 526 74 799 152317 52s 74 592s 749 844s 62 92s 153054 64 152 206 80 414 615 738 907 154208s 24 362 431 530 75s 83 709 975 155245s 362s 413 504 28 33 622 54s 61s 770 974 156334 400 608 918 76s 157150 54 62 262 411 518 47 684 803 65s 158121 32s 289 413 81s 617s 968 159383 485 816s 900 99

160047 267s 443 769 853 161151s 252 621s 47 751s 857s 99 960s 162397 893 163231s 354s 533 795 808s 26 164001 188s 235 309s 33 704 14s 165320 537 75 604 718 824 166154s 215s 30 544s 81s 679 91s 832 48 945 167075s 72 369s 743 875 932 168125 462 630s 44 844 908s 169302 414 45 502s 603s 863 972

170143 223 403 644 97s 99s 716 863 98s 926 171049 113 96 221 7 95s 563s 67 658 746 875 960 172092 161 271 437 49s 92 903 16 68s 173088 125 253 58 87 317 50s 73 934 62 174041 137 609 730 57 818 26 919s 175215 312 14s 56s 81 411 518 47 682s 737s 176094 397 461 679s 712 851 976 99s 177105 318 66s 523 627 819s 87s 178136s 269s 412 514 56s 89 815s 24 179058s 429s 731 80s 820s 966

180173s 303 66 401s 511 608 990 181030 134 213s 304s 519s 758 92 865 182111 364s 608 731s 81 833 939 183344s 45 791 184004s 309 85 610 762 869s 915 33 185173 283 415s 515s 742s 853s 987s 186013 204 365 79s 666 843s 49s 187183 579 188031s 54 107s 30 412 85 519 93 605 29 78 784 861s 189314 498 816 35 928

190112 16 48s 83 201s 325 44 98 495 564 807 96s 934 37 191154 73 249 71s 370 97 527s 71 610s 818 192277s 755 908 193001 300 632s 80 735s 828 194093 176 358 490 554 77s 640s 829s 44s

CIĄGNIENIE DRUGIE.

25,000 zł. — 68463.

10,000 zł. — 45995. 126344.

5.000 zł. — 60736. 192595.

2,000 zł. — 127952.

1,000 zł. — 21005. 106975. 131636.

500 zł. — 7285, 31431, 59095, 71345, 93873 128925 138074 155039

400 zł. — 15070 24263 39715 95443 90759 131143 145409 149373 164448 173044.

200 zł. — 14674 32319 45496 64564 93213 131444 132166 135169 176176 181520 188642

150 zł. — 8135 8804 9463 12886 14849 15005 5834 18473 21678 25434 25972 31379 32113 34129 36613 38742 37447 38527 38353 38723 49891 44576 45381 45997 49566 50701 51806 58636 60023 65152 65381 65126 70017 70923 70725 74720 77094 79523 79918 80258 82350 84090 86423 92660 98107 99208 104055 108189 109871 110087 110204 112695 113424 1202..3 128825 133214 136240 137687 142581 143285 143495 147415 148305 149953 150013 151718 152486 154294 156896 157056 162213 168805 175270 175571 177125 179394 185749 186323 189362 192807 194633

Po zł. 50, z literą s zł. 100.

1247s 598s 2226 58s 758 989s 3155 417 93 803s 46 4387s 874s 5390 563 732 62 6185s 602 61s 74s 747 839 58s 920 7092 142 504s 8368s 437s 540 758s 64s 9133s 609 798s 835s 72s.

10061 322 45 97s 447 56 506 11154 331 711 856 926 12654 13047s 248 304 53 494s 712s 867s 943s 14955 15108 297 313s 439 16238s 347 77s 98 829s 17646 710 804 18378s 596s 698s 19001 126 32s 42 241 64 339 418.

202625 15 21230 506s 783s 22269 423 643s 845 925s 39 23060 96s 232 480s 629 24064 181 399s 512 56 74s 728 26240 60 562 721 93s 96 27221 28570 689s 754s 29275s.

30036s 155 97s 552 31354 32309 474s 666 33333s 939s 34042s 174 357 846 35190 326s 36233 461 761 37181 326 752 77s 96 900 38169s 274 529 627 868 952 39044 204 535 71s 729.

40013s 72 105s 949s 41019s 741 42236 222 507 600s 914s 43248s 922s 44257 498s 918 45458s 46500 89s 727 28 886s 47008s 141 210s 494 48087 206 333 610 823s 49205 660s 984s.

50501s 613 51277s 697 958s 52203s 367 81s 627 767 981 53060 630 54283 350s 686s 89 792s 904s 55553 909 15 89 56088 212 392s 833 57038s 667s 72s 712s 58133 357s 947s 59345s 785s 807 945.

60005 468 61407s 62396 403 5[illegible]4 761s 63286s 430s 64291 654 704s 919 65122 643 707s 908s 66403s 879s 83s 67179 68067s 457s 583 90 617 784 69167s 269s 852.

70236 91s 591s 71003s 78 456 85 915s 72037 74s 302 917 73040 700 13 881 74218 322 538s 760 99 917 75404 625 76537s 734 77179 470s 78209 423s 45 534.

80178 202 05 312s 521 44 651 783 908 81158s 80 383s 589s 911 82002 11 250s 577 646 85 819 26 83227 84075 283 323s 85 263s 492 580s 882 921 86242s 514 39s 922 25 87109 237 314s 533 88104 35 235 696s 89052 460s 741 955s 91.

90000 205 331 91046 95 228 379 430s 43 986 92215 319 452s 625s 31s 999 93168 284s 387 627s 816s 94264 517s 887s 95202 349 558s 96324 97744 98670 774 78 856 99065s 72 200s 50s 92s 345 804s 89s 945.

100319 96s 537s 857 101305 102059 297s 614s 34s 872 103058 453 619 702 805 951 104054 194 437 988s 106158s 325s 62 452s 88s 98 107080 304s 48 56 484 958 108009s 65 348 593 625s 109054 170s 216 832 907s 28.

110063 291 583 668 870 111310 43 466 851 112000s 159 216s 831 906 113127s 79 220 448s 706s 893 919 114396 828 115711s 116274 340 64 574 716 117242 598 692 889 118205 328 43s 768 86s 119019s 27 127 574s 857s 935.

120137s 53 567 736s 880 906 121150s 576 784 122394 535s 669 720s 92 894 941 51 123358s 626s 932 124161 72 912 125031s 103s 299s 126201s 368s 546 127338 505s 20 932 128082 216 58 323 40 407 80 507s 815s 129140s 286s 355 72 468 910s.

130040 44 244 322s 483s 517 131013 374 132029s 411 507 614s 710s 133190s 992s 134185s 465 673 76s 928 135127 564s 806 09s 136708s 137061s 417 580s 638 89s 842s 138840 139264 72 371s 486 558 657

141531s 622 765s 852 142421 734 92s 805 937s 143152 422 144253s 856 956s 145051 190 291s 616 146105s 367 676s 147634 876s 939 148206s 441s 618s 149090 167 90 629 854s

150042 285 641 930s 151057s 183 98 268s 96s 458 152139 215 342s 593s 695 849 982 153126 714 16s 22 878 154292 669 716 72 898s 155589 156413 83 635 731 849s 167077s 176 318 511 158543s 53s 98 717 159021s 402 69 80 530s 786s

160381 89 668 967 161141 393 480s 885s 162241 346 692s 163145s 292s 96 561 96 620 164213 76 875 165284 414 719 166040s 117 564s 640s 856 167029 421 169335 169010 335 599s

170120 862s 83s 171333 633 866 172179s 671s 173021s 198 645s 929 174338 897 175018 137 587 66s 708 176531 684s 765 823s 177099 490s 927 178739 955 179008 52 975s

180072 637s 44s 728 59 870 182117 283 434 574s 90s 704s 183421 699s 184076 473s 185193s 405 639s 186026 282s 808s 187705 79s 188048 173s 528s 39 76 842 189095s 428

190393s 769s 867 904 191051 870 986 192330 524 691 955s 193097 254 353s 777s 868s 194359s 825.

3-cie CIĄGNIENIE

Po zł. 50.—, z literą s 190.— zł.

118 232s 490s 626 779 989s 1315 71s 658 2377 561 730s 82s 821s 3104 447 943 4133 739 49 990 5147 337 534 739 6410s 502s 7118s 57 323s 556 72 642 925 8084s 121 461 720s 890 9116 262s 69s 412 512s 81 640s

10223 517 812 990 11111 96 342s 51s 599 12320 423 830s 937s 13044 488 14309s 77s 644 713 957 15214s 78 802s 16015s 733 17025 183s 18235s 372s 763s 841s 19378s

20175s 514s 625 21362 70s 469s 859s 22115s 88 439 56s 83 566 23045 202 397 621 72s 24071 86s 225s 25126s 367 526s 995 26414s 27628s 927 28168s 576 756 29450s 503 95 719s 24s 41

30172 338s 78 580s 982s 31138 95s 366 412s 32009s 293s 341s 428s 75 755s 33591 862s 34265s 556 755s 87 845 35070 918 36728s 74s 37086s 511s 789 38554s 742 44 39362

40315 598s 41206 305s 795s 884s 42014s 143 569 43073s 147 82s 363 440 626s 44025s 111s 65 452 867s 46189s 371s 78 47073 443s 85s 776 48367 793 49186 224 349 528 956 58

50091 242 336 74 499 657s 830 51465s 68s 52048 318 23 619 53003 85 562s 54286 414 959s 55302s 453 609 43 709 56468 626 708s 16s 57407 58042 509 708s 969s 59059s 324 408 96s 944s

60086s 192s 549s 94 737 87 61095 563 978 62067 85 173s 591 698 63856 64231s 475 760s 868 91s 953s 65032 213 558 66591 628 718 905 30s 67761s 855s 68275s 497 786s 69024 850

70312s 35s 689s 987 71517 80 72694s 874 73171s 415 43s 74532 896 914 75004s 06s 76126 472 503 915 27 77022s 44 127 244s 372 639 54s 795 816 78009 22 246 344 439 504 924s 77 79233s 563s 99s 790 942

80344 406s 500s 606 29 765 997 81043 65 99 303s 653s 69 747 82079s 393 83267 628s 83s 883 84458 98 626 972 85587 78 86015 319s 538 657s 87051 230s 342 673 891 88614s 84 922s 48s 89286s 514s 41 739.

90070s 107s 213s 476s 604 848 91209 462 925 92094 119 547 921 93210s 716s 94086 310s 53 98

434 95183 261s 72s 96464 97520s 610 908s 98169 205 492s 583 88s 611 99168 630.

100201 92 347 751 101010s 99 472 632 902 07 102076s 138 59 374s 762 98 103137 210s 77 347 537 63s 10404 855s 158s 372 851 105188 340 106098 285 531 625s 712 107519 731s 903 108642s 109552s 776s

110324s 488 544 111095 168s 584s 112460 650 703s 967 113529s 114001 207 26s 115153s 409 5[illegible] 24s 836s 84s 116355 514s 118167 274 407 34 75 508s 929s.

120206s 18 691 121332 552s 926 [illegible] 225 70 323 468s 570 673 751 990 123292 326 612 16 862 124010s 125 45 253 693s 125364s 900 126048 523s 790 127320s 752 128040 551 912s 129235 431 525 606 99 925.

130088s 446 637 92s 854 948s 131466s 507 853 132302 576s 81 677 756 81s 133166 455 730s 857s 134361s 65s 80 420 755 819s 983 135101 136059 389 497 509 723 137090s 649s 138419s 77 139002 75 316 883.

140119 807s 141234 377 90 810s 933 142125 645 763s 921 143612s 144000 541 743 145101 04 470s 546 146093 160 372600 86 147463 654s 890 935 148016 17 50 485s 680 807 20 149353 628s.

150206s 643 152192 305 950s 153418s 558s 608 154378 488 577 769s 930 66 155058 134 279 356 403 26 39s 156060 454 568 72 817 157032 200 91 507 749s 158020 250s 855 985s 159123 362 429s 33 805

160858 161051 310 646 869s 162143 368s 614s 163245s 415 852s 915 164224s 432s 165329s 821 34s 955 166039 358s 167640 787 994 168325s 60 702 169478 598 948

170512s 970s 171328 935 172164 212 544s 68 748 807s 78 173109 20s 477 174216 488s 719 33s 91s 175303 45s 619 790 862 176004 68 805 906 177600 178551 633 69 179015 68 168 282 481 520s 715 806 86

180058 88s 705s 895 181546s 57s 866 182046s 105s 653 183644 892s 911s 184002 47 304 71 779 185191 264 87 730 186640 187026s 188152s 788 988s 189526 672 77s

190296s 426 500 47 655s 77 822 191104s 222 533 675 192087 321s 525 771 79s 859 193292s 440 194212 518.

DJALOG MAŁŻEŃSKI

zwykle równoznaczny jest z kłótnią, gdy mąż ma przed sobą twarz żony, upstrzoną piegami pryszczami, czy innemi nieprzyjemnemi wykwitami cery. Panie, pragnące uniknąć tych przykrych scen małżeńskich, winny zatem dbać o swój wygląd i pielęgnować cerę znakomitemi środkami BENIGNINA d-ra Stenzla, które odpowiadają wszystkim wskazaniom nowoczesnej racjonalnej kosmetyki. Myjąc się mydłem BENIGNINA i pudrując się pudrem tejże marki — pani osiąga w krótkim czasie cerę czystą, matową i świeżą, czem, oczywiście, odrazu zyskuje w oczach nietylko męża, ale i innych panów. A o to przecież najbardziej chodzi kobiecie!

NIEMA SEZONU OGÓRKOWEGO W KINIE „EUROPA".

Pomimo, że mamy lato w całej pełni, dobre filmy liczyć mogą na powodzenie.

W myśl tej zasady dyrekcja kina „Europa", przełamując przesąd, że istnieje sezon ogórkowy, wystawia w dniu dzisiejszym słynny film p. t. „Armja Ewy" z ulubieńcem kobiet, świetnym gwiazdorem, Williammem Powellem i uroczą Bette Davis w rolach naczelnych.

Ponadto kino „Europa" wyświetla w wspaniałym podwójnym programie „Amerykańskie awantury", doskonały, pełen tempa i błyskawicznej akcji film sensacyjny. W rolach głównych: James Cagney i Patricia Ellis.

„KAPRYS PIĘKNEJ PANI".

Wytwórnia „Fox-Film" zrealizowała film, w którym tytułowe role powierzono Nino Martini'emu i Anicie Louise.

Szczodra natura dała obojgu młodość, urodę, bożą iskrę talentu, bogactwo i sławę.

Martini jest jedynym śpiewakiem świata, który przeboje Broadwayu, śpiewa po mistrzowsku.

Anita Louise w interpretacji tańca „Śmierć Łabędzia", odtwarzanego przez wielką Pawłową, wzniosła się na wyżyny artyzmu.

Tytuł filmu: „Kaprys pięknej pani".

Premjera: wkrótce w kinie „Europa".

ZNÓW WYGRANA U WOLANOWA.

Nie przebrzmiały jeszcze echa wygranych 35 Loterji — a już Wolanow sygnalizuje nową wygraną.

Onegdaj w 1-ym dniu ciągnienia I-ej klasy, wygrana zł. 25.000 na nr. 47419, znów padła w tej niezmiennie szczęśliwej kolekturze.

Tym razem Wolanow wzbogacił mieszkańca Bełchatowa oraz trzech łodzian. Dwuch z nich, dowiedziawszy się o wygranej, niezwłocznie kupiło jeszcze po ćwiartce — wierząc w niezłomne szczęście popularnej i szczęśliwej kolektury J. Wolanow.

CIĄGNIENIE I LOTERJI FANTOWEJ ZW. STRZELECKIEGO ŁÓDŹ-POWIAT.

Dnia 18 bm. o godzinie 18.30 odbyło się w lokalu Zarządu Powiatowego Z. S. w Łodzi, przy ul. Narutowicza 56, w obecności rejenta p. A. Rżewskiego, członków Zarządu Związku i posiadaczy losów publiczne ciągnienie I Loterji Fantowej Związku Strzeleckiego Łódź-powiat na cele kulturalno - oświatowe.

Wygrane padły na następujące Nr. Nr.: 33 69 149 279 297 529 549 740 1034 1045 1192 1236 1254 1255 1308 1664 1814 2051 2134 2164 2214 2277 2280 2356 2405 2494 2717 2762.

NOWE MATURZYSTKI.

W prywatnem gimnazjum żeńskiem Adeli Skrzypkowskiej świadectwa dojrzałości otrzymały następujące abiturjentki: Ammer Lucja, Kubiak Marja Wanda, Kolasińska Irena-Janina, Liberman Elka, Nierke Gertruda, Pucdecha Czesława, Turcholke Marja i Włodarczyk Aleksandra - Wacława.

Wicepr. Godlewski-prezydentem Łodzi

P. premjer Sławoj-Składkowski podpisał wczoraj dekret nominacyjny. — Kandydaci na stanowisko wiceprezydenta

Prez. Głazek opuszcza 23 b.m. nasze miasto

PREZYDENT MIKOŁAJ GODLEWSKI.

Warszawa, 19 czerwca.

Pan premjer gen. Sławoj-Składkowski podpisał w dniu wczorajszym dekret, mianujący dotychczasowego wiceprezydenta Mikołaja Godlewskiego tymczasowym prezydentem m. Łodzi.

Na miejsce opróżnione przez wiceprezydenta Godlewskiego wysuwany jest cały szereg kandydatów a między innymi b. wicewojewoda pomorski p. Zeydlitz. Najpoważniejszym kandydatem jest jednak b. dyrektor Banku Rolnego Kazimierz Łukomski, prawnik z wykształcenia.

P. wiceprezydent Antoni Pączek, który od dłuższego czasu chorował, powrócił do zdrowia i obecnie przebywa na urlopie, skąd jednak w dniu 1 sierpnia r. b. wróci do Łodzi i obejmie urzędowanie.

* * *

P. Prezydent Wacław Głazek rozpoczął w dniu wczoarjszym składanie wizyt pożegnalnych w związku z swym wyjazdem do Wilna.

We wtorek, dnia 23 czerwca odbędzie się uroczyste pożegnanie ustępującego prezydenta przez urzędników i pracowników Zarządu Miejskiego. Pożegnanie odbędzie się w sali Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej, poczem p. prezydent Wacław Głazek tegoż dnia jeszcze opuści Łódź. W dniu 1 lipca r. b. inżynier Wacław Głazek rozpocznie w Wilnie urzędowanie na nowem stanowisku prezesa wileńskiej dyrekcji Kolei Państwowych.

* * *

Prezydent Mikołaj Godlewski urodził się 27 kwietnia 1888 roku w Nowogródku Siewierskim na Czernichowszczyźnie. Do roku 1908 kształcił się w rodzinnem mieście, następnie wyjechał do Petersburga, studjując prawo na tamtejszym uniwersytecie, który ukończył w roku 1913.

Podczas wojny wcielony został do armji rosyjskiej. W roku 1919 pracował w konsulacie polskim w Odessie, a następnie był agentem konsularnym w Tyraspolu. Po ewakuacji konsulatu do kraju wstąpił do armji polskiej, gdzie w stopniu porucznika odbył kampanję wojenną. W roku 1921 został zdemobilizowany, a następnie objął posadę kierownika oddziału wojskowego urzędu wojewódzkiego w Warszawie.

W roku 1922 Mikołaj Godlewski mianowany został wicestarostą w Płocku, następnie, w roku 1924 starostą w Mławie, poczem w r. 1929 starostą w Płocku. W roku 1932 objął stanowisko naczelnika wydziału samorządowego w urzędzie wojewódzkim na Wołyniu, zaś od 1-go lipca 1932 roku do września 1932 roku był wicewojewodą wołyńskim. Następnie został mianowany tymczasowym wiceprezydentem Zarządu Miejskiego w Łodzi.

P. prezydent Godlewski odznaczony jest Krzyżem Odrodzenia Polski i Krzyżem Oficerskim. (v).

Z dziejów Łodzi

Dnia 20 czerwca 1918 roku z inicjatywy ówczesnych władz miejskich a przedewszystkiem z inicjatywy ś. p. dr. Stefana Kopcińskiego, zapoczątkowano po raz pierwszy w Łodzi wysyłanie dzieci na kolonje i półkolonje letnie. Z tych pierwszych kolonij i półkolonij korzystało w tym pierwszym roku instytucji około 1600 dzieci, które otrzymywały na kolonjach i półkolonjach całkowite pożywienie.

W następnym roku 1919 korzystało już z kolonij do 3 tysięcy dzieci. Zaznaczyć należy, że w roku 1919 młodzież na kolonjach w dniu 5 sierpnia urządziła samorzutnie demonstrację na rzecz Komendanta Piłsudskiego, urządzając w parku im. księcia Poniatowskiego, gdzie odbywały się półkolonje, pochód kwiatowy z portretem Piłsudskiego.

KRONIKA

Czerwiec **20** Sobota

Dziś Sylwerjusza P. M.
Jutro Alojzego

Wschód słońca	3,15
Zachód słońca	19.59
Wschód księżyca	4.48
Zachód księżyca	22.24
Długość dnia	16,46
Przybyło dnia	8.47

Drobne wiadomości

ZASIŁKI USTAWOWE zostały wypłacone przez wojewódzkie biuro Funduszu Pracy w Łodzi, w okresie od dnia 1 do 13 czerwca r. b. 7.045 bezrobotnym, w tem 1.347 nowozarejestrowanym.

W porównaniu z okresem poprzednim stan liczebny pobierających zasiłki ustawowe zmniejszył się o 75 osób zdjętych z ewidencji pobierających zasiłki, na skutek skierowania do pracy zarobkowej.

* * *

SPRZEDAŻ OWOCÓW odbywać się musi w warunkach szczególnie higjenicznych, gdyż od utrzymania przez handlarzy owocem czystości zależy stan zdrowotności w mieście w obecnym letnim okresie

Specjalne lotne komisje badają, czy przepisy w tej sprawie wydane są przestrzegane.

* * *

OKOŁO 500 DOMÓW jest obecnie w Łodzi w remoncie. Władze nakazują w wielu wypadkach usunięcie niektórych niepewnych gzymsów, sztukaterji i t. d. oraz czuwają nad estetyczną stroną robót.

Podział hipotek w Łodzi i Warszawie

Warszawa, 19 czerwca.

W najbliższym czasie podzielone zostaną wszystkie większe hipoteki na terenie państwa.

W pierwszym rzędzie podział hipotek zostanie dokonany w Warszawie i Łodzi.

Stanowiska pisarzy hipotecznych w Warszawie zajmują pp.: b. minister sprawiedliwości Cz. Michałowski (hipoteka miejska) i b. wiceminister sprawiedliwości Świątkowski (hipoteka ziemska).

W Łodzi pisarzem hipotecznym jest p. Henryk Konarzewski oraz b. wojewoda Jaszczołt.

Katastrofa w synagodze we Włodzimierzu Woł.

Włodzimierz, 19 czerwca.

(PAT) Istniejąca we Włodzimierzu od kilkuset lat stara wielka synagoga była terenem wypadku, który omal nie skończył się tragicznie. W czasie modłów, gdy synagoga była przepełniona ludźmi, zawaliła się nagle cześć sufitu i ściany. Tylko wyjątkowo szczęśliwemu zbiegowi okoliczności zawdzięczać należy, iż wypadek ten nie pociągnął ofiar śmiertelnych w ludziach. Tylko kilka osób odniosło lżeisze i cięższe obrażenia.

Napady na przechodniów—żydów

W kilku punktach miasta poraniono 3 osoby rurkami żelaznemi

Wczoraj wieczorem dokonano w różnych punktach miasta kilku napadów ulicznych na przechodniów o wyglądzie semickim. We wszystkich wypadkach awanturnicy napadali na swe ofiary od tyłu, zadając im ciosy w głowę żelaznemi rurkami.

Przy zbiegu ul. Andrzeja i Lipowej, pobity został Icek Frydman, lat 22, zam. przy Al. 1 Maja 35. Odniósł on rany głowy.

Drugi wypadek napadu miał miejsce w pobliżu domu przy. ul. Kopernika 71, gdzie ranni zostali: 18-letni Dawid Fajman (Sienkiewicza 82) i 38-letni Szyja Waldman (Sienkiewicza 82). Obydwaj od nieśli szereg ran tłuczonych głowy. Napastnicy zbiegli Rannym udzielono pomocy lekarskiej w ambulatorjum pogotowia miejskiego.

Wreszcie na ul. Piotrkowskiej około nr. 29 — 15-letni Benjamin Mincberg zam. przy ul. Piłsudskiego 65, został napadnięty przez nieujawnionych dotąd sprawców. Odniósł on złamanie kości nosowej i kilka ran twarzy. (gr)

Postulaty pracowników umysłowych

będą przedstawione posłom łódzkim

Z inicjatywy łódzkiej rady okręgowej unji pracowników umysłowych, odbyła się onegdaj konferencja zarządów wszystkich związków, wchodzących w skład unji. Na konferencji tej omówiono szereg aktualnych spraw.

Zebrani przedstawiciele związków pracowniczych jednogłośnie postanowili domagać się **uwzględnienia poprawek do projektu rządowego o umowach zbiorowych i postulaty swe niezależnie od tego przedstawić posłom łódzkim, z którymi rada okręgowa unji projektuje odbycie w najbliższych dniach specjalnej konferencji.**

Następnie zebrani wyrazili pogląd, że ustawa o umowach zbiorowych tylko wtedy będzie mogła przynieść światu pracy pożądane korzyści, jeżeli będzie zawierała klauzulę o przymusowem rozjemstwie. (k).

Zaćmienie słońca

Trzy ekspedycje polskie dokonały obserwacyj

Jak już donieśliśmy, wczoraj we wczesnych godzinach rannych w Łodzi, podobnie jak w innych miastach, obserwowane było rzadkie i **ciekawe zjawisko zaćmienia słońca.**

Nadmienić należy, że całkowite zaćmienie słońca widoczne było w Łodzi poraz ostatni — 21 sierpnia 1914 roku, następne zaś widoczne będzie dopiero 30 czerwca 1954 roku.

W związku z wczorajszem zaćmieniem słońca zorganizowane zostały polskie ekspedycje przez prof. Banachiewicza, dyr. Obserwatorjum Astronomicznego w Krakowie. Posterunek obserwacyjny w Japonji na wyspie Hokkaido zajął astronom polski, dr. Olczak.

Druga ekspedycja polska udała się na Syberję i dokonała obserwacyj i pomiarów pod Omskiem.

Trzecia ekspedycja polska prowadziła obserwacje w Grecji. We wszystkich tych miejscach zaćmienie słońca było całkowite.

Podziękowanie dla prezyd. Głazka

za opiekę nad zatrutemi dziećmi

W dniu dzisiejszym, jak od wielu lat, opuszcza Miejską Szkołę Pracy grupa uczenic i uczniów, którzy sześć lat przebyli w jej murach, pobierając początkowe wykształcenie i wychowanie, oraz zdobywając fundament do oczekującej ciężkiej walki o byt. Te początki nauki i fundamenty mądrości życiowej są niesłychanie cennym skarbem, które często decydują o całej przyszłości człowieka. Bezpośredni kontakt z wychowankami szkoły w życiu codziennem wskazuje, że ta placówka oświatowa i wychowawcza dobrze i celowo spełnia swe odpowiedzialne zadanie. Nie ulega wątpliwości, że jest to w lwiej części zasługą zespołu nauczycielskiego i kierownictwa, jeśli uczniowie szkoły mają wszelkie zadatki na porządnych ludzi i dobrych obywateli. Dlatego też rodzice uczniów VI oddziału Miejskiej Szkoły Pracy uważają sobie za miły obowiązek tą drogą złożyć kierownictwu i nauczycielstwu pomienionej szkoły **serdeczne wyrazy uznania i wdzięczności za mądrą i celową opiekę,** jaką otaczali ich dzieci przez szereg lat nauki w szczęśliwie powierzonej ich pieczy placówce.

Koło Rodziców przy Miejskiej Szkole Pracy tą drogą składa serdeczne podziękowanie Panu Prezydentowi m. Łodzi inż. Głazkowi i Panu Wiceprezydentowi Godlewskiemu za żywe zainteresowanie się i wydatną pomoc okazaną w nieszczęśliwym wypadku zatrucia, któremu uległy dzieci naszej szkoły na wycieczce w Warszawie.

Szczególne gorące podziękowanie w imieniu własnem i dzieci składamy Panu Prezydentowi Głazkowi za odwiedzanie chorych w szpitalach i opiekę nad niemi oraz za przywiezienie 2 uczennic do domów rodzicielskich.

Koło Rodziców przy

Z GIMNAZJUM IM. CECYLJI WASZCZYŃSKIEJ.

W Żeńskiem Gimnazjum im. Cecylji Waszczyńskiej w przyszłym roku szkolnym uruchomiona zostaje klasa specjalna, przygotowująca na świadectwo z 4-ch klas gimnazjum nowego typu (t. zw. małą maturę).

Wstęp do tej klasy mają uczenice, które w bież. roku szk. uczęszczały do klasy VI-ej.

Echa tragedji w Ubezpieczalni

Zwłoki ś. p. dyr. Wąsowicza zostaną przewiezione do Krakowa. — Delegaci Z.U.S. i min. opieki społecznej badają podłoże tragedji

Dziś odbędzie się pogrzeb ś.p. Mieczysława Macandra

Ś. P. MICHAŁ WĄSOWICZ.

Tragedja w ubezpieczalni społecznej, o której donosiliśmy wczoraj obszernie, wywołała w mieście zrozumiałe wrażenie i nie przestaje być przedmiotem ożywionych komentarzy.

Samobójcza śmierć ś. p. Mieczysława Macandra i zgon w godzinach wieczornych również dnia onegdajszego jego ofiary — ś. p. dyr. Michała Wąsowicza,

ZARYSY TRAGICZNEGO KONFLIKTU,

jaki się wytworzył w umyśle sprawcy, i motywy, którego skłoniły do zabójstwa i samobójstwa — o tych sprawach przez cały dzień wczorajszy debatowano w Łodzi, jako o wydarzeniach najdonioślejszych.

Jeszcze wczoraj w nocy, gdy tragiczna wieść o zgonie dyr. Wąsowicza dotarła do jego najbliższych współtowarzyszy pracy—zawiązał się komitet pogrzebowy, na czele którego stanął wicedyrektor Szuster. Komitet powiadomił przedewszystkiem przebywających w kilku miastach Polski członków rodziny zmarłego o nieszczęściu, jakie ich spotkało oraz zajął się sprawami pogrzebu.

Na życzenie syna i żony, która w ciągu dnia wczorajszego przybyła z Krakowa — ciało zostanie przewiezione do Krakowa i tam pochowane w grobach rodzinnych. Zwłoki zostały wczoraj przewiezione ze szpitala do Katedry skąd dziś o godzinie 18 odbędzie się eksportacja na dworzec Fabryczny. Pogrzeb na koszt ubezpieczalni odbędzie się w Krakowie jutro.

Podłoże tragedji

Ministerstwo opieki społecznej, powiadomione o tragedji, delegowało wczoraj do Łodzi dyrektora związku ubezpieczalni społecznych p. Boczkowskiego i radcę ministerstwa oraz komisarza łódzkiej ubezpieczalni społecznej — p. Michalskiego, którzy odbyli konferencję ze sprawującym obecnie funkcje dyrektorem - lekarzem naczelnym dr. Gardułą oraz kilku wyższymi urzędnikami ubezpieczalni. Władze centralne bowiem prowadzą — niezależnie od dochodzenia policyjnego — dochodzenie w swoim zakresie i badają podłoże tragedji na tle służbowem.

Na ulicach miasta wyklejone zostały klepsydry obu ofiar tragedji w ubezpieczalni.

Życiorys ś. p. dyr. Wąsowicza

Ofiara ś. p. Macandra — ś. p. Michał Wąsowicz, urodził się 21-go listopada 1883 roku w Rossochach, pow. Starosamborskiego (Małopolska). Po ukończeniu gimnazjum w Przemyślu w roku 1904 rozpoczął studja we Lwowie, gdzie w roku 1910 ukończył wydział prawa i umiejętności politycznych.

Od roku 1911 pracował w charakterze zastępcy inspektora związku kas chorych dla b. Galicji i Bukowiny.

Z wybuchem wojny światowej powołany został do służby jako oficer rezerwy i pełnił ją do dnia 1 listopada 1918 roku, poczem

PRZESZEDŁ DO SŁUŻBY W ARMJI POLSKIEJ,

a w roku 1920 zaliczony został w stopniu majora w poczet oficerów zawodowych.

Cały czas służby w armji polskiej spędził na kierowniczych stanowiskach w administracji wojskowej. W latach 1924 do 1925 ukończył wyższą szkołę intendentury w Warszawie. W lutym 1919 roku przeniesiony został w stan spoczynku i z dniem 1 kwietnia 1929 r. objął stanowisko komisarza i kierownika biura kasy chorych w Sosnowcu.

Z dniem 7 czerwca 1933 roku przeszedł na stanowisko dyrektora kasy chorych w Białej, skąd w dniu 10 maja 1935 roku powołany został na stanowisko dyrektora Ubezpieczalni społecznej w Łodzi i na tem stanowisku przebywał aż do śmierci.

Pogrzeb ś. p. Macandra

Pogrzeb ś. p. Mieczysława Macandra odbędzie się dziś i zostanie zorganizowany sumptem łódzkiej organizacji P. P. S.

Delegaci łódzkiego OKR. Polskiej Partji Socjalistycznej, ustalili w dniu wczorajszym na konferencji z p. starostą grodzkim dr. Wroną porządek pogrzebu, w którym udział wezmą delegacje wszystkich dzielnic P. P. S., związek tramwajarzy, związek pracowników ubezpieczalni społecznej, stowarzyszenie b. więźniów politycznych (tych organizacji był desperat wieloletnim członkiem).

Jak donosiliśmy już — ciało ś. p. Macandra zostało jeszcze wczoraj przewiezione z hallu gmachu ubezpieczalni, gdzie rozegrała się

PODWÓJNA TRAGEDJA,

do mieszkania sprawcy przy ul. Wólczańskiej 252. Kondukt pogrzebowy wyruszy o godz. 4.30 po poł. z mieszkania Macandra i skieruje się na cmentarz na Zarzewie. Nad grobem zostaną wygłoszone przemówienia. Poszczególne delegacje nieść będą wieńce.

Pozostałą bez środków do życia wdową zająć się ma PPS., która zorganizuje śród swych członków zbiórkę.

Działacz niepodległościowy

Jeszcze wczoraj podaliśmy zarys kolei życia sprawcy strasznego czynu. Ś. p. Macander urodził się 16 czerwca 1886 r. w Blizinie pod Radomskiem i pochodził ze sfery robotniczej. Jako bardzo młody człowiek brał udział w walkach z caratem, i w roku 1907, ścigany przez ochranę carską, pod pseudonimem Bogumił zmuszony był wyjechać do Niemiec, by uniknąć aresztowania. Wraca potem do Łodzi, znów ucieka na Wileńszczyznę i wreszcie dowiedziawszy się, że prześladujący go ze szczególną zaciekłością agent Śliwa wyjechał z Łodzi — wraca na teren swej dawnej pracy.

W roku 1913 wstępuje do tramwajów miejskich i w tym samym roku zostaje

ARESZTOWANY ZA AKCJĘ NIEPODLEGŁOŚCIOWĄ

i strajkową i tylko dzięki interwencji byłego policmajstra Gruzinowa, niegdyś socjal-rewolucjonisty, zostaje zwolniony i do sprawy nie dochodzi. W r. 1914 zgłasza się ś. p. Macander do biura Werbunkowego Legjonów, zostaje jednak przydzielony do roboty werbunkowej w Łodzi. Jest potem poszukiwany przez Niemców, ukrywa się; jako Mieczysław Malinowski pracuje w Radomiu i Kielcach w partji i w P. O. W. bierze udział w rozbrojeniu austrjaków, zaciąga się

JAKO OCHOTNIK W ROKU 1920

i wreszcie wraca do Łodzi, gdzie dostaje pracę w ówczesnej Kasie Chorych. Na tem stanowisku pozostawał do ubiegłego roku, przez lat 13.

Dochodzenie policyjne jest w pełnym toku. Władze przesłuchują ludzi, z którymi się sprawca ostatnio komunikował, badają, czy ktokolwiek nie był w tragiczną sprawę zamieszany i t. d.

Dalsze akty teroru arabów w Palestynie

Ostrzeliwują pociągi i niszczą plantacje. — Walka arabów z policją

Jerozolima, 19 czerwca.

W ciągu dnia dzisiejszego zanotowano szereg dalszych aktów teroru. **Arabowie wysadzili tor kolejowy na linji Jaffa-Ludd wskutek czego nastąpiło dziś wykolejenie pociągu towarowego.** Na szczęście obeszło się bez ofiar w ludziach. Także straty materjalne są nieznaczne. Do przejeżdżającego pociągu arabowie oddali kilka strzałów. Ofiar nie było. — Arabowie strzelili z zasadzki do żyda Elimelecha Natansona, który pełnił straż przy plantacji cytrusowej w Kwar Saba. Natanson został postrzelony w nogę. Odwieziono go do szpitala. Zaalarmowana policja wszczęła pościg za arabami, którzy zbiegli. W ciągu dni dzisiejszego teroryści arabscy oddali szereg strzałów do osad żydowskich. Wojsko obsadziło arabski klub sportowy w Nablus. Jeden arab został dziś ranny w czasie strzelaniny, jaka się wydarzyła między arabami a policją w pobliżu Kwar Szita.

Dzisiejszy komunikat oficjalny donosi, że w Chan Junis na południu kraju **odbyły się demonstracje arabskie,** które miały przebieg spokojny. Policja nie potrzebowała interwenjować. Komunikat donosi, że w plantacji Raanana teroryści arabscy wycięli dużą ilość drzew cytrusowych.

Teroryści przecięli przewody telefoniczne między Jerozolimą a Ramleh. W pobliżu Kwar Fura wykoleił się wagon z patrolem wojska. W pobliżu dworca kolejowego w Jaffie **teroryści rzucili bombę,** która żadnych szkód nie wyrządziła.

Dziś zakończono prace przy rozbiórce dzielnicy staromiejskiej w Jaffie. Oddział wojska, który był zaatakowany w Jaffie na czas rozbiórki, został dziś wycofany. Robotnicy przystąpili obecnie do oczyszczenia terenu z gruzów.

* * *

Jerozolima, 19 czerwca.

(Pat) — Wczoraj wieczorem pod Tel-Avivem został raniony sierżant policji angielskiej.

* * *

Saida (Syrja), 19 czerwca.

(Pat) — Naskutek napadu na ciężarowe auto udające się z towarami do Palestyny, który to napad miał miejsce w pobliżu Saidy, władze podjęły śledztwo, aresztując paru osobników. Na wieść o tem, zebrały się na ulicach tłumy arabów manifestując przeciwko żydom i anglikom. Wysłano specjalną delegację starszyzny, która zażądała od władz wypuszczenia na wolność aresztowanych. Bazar został na znak protestu zamknięty. Młodzież z Saidy przybyła do Beyrouthu gdzie w bazarze nawoływała kupców do niekupowania towarów palestyńskich i do zerwania stosunków handlowych z żydami.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

OSTATNI PORANEK I POPOŁUDNIÓWKA W TEATRZE MIEJSKIM PO CENACH NAJNIŻSZYCH.

Aczkolwiek zasadniczo sezon zimowy w Teatrze Miejskim skończył się wobec olbrzymiego zainteresowania raz jeszcze jeden powtórzona zostanie kapitalna sensacja Ayn Randa — „Kto zabił" w niedzielę o godz. 12-ej w poł.

W roli głównej Jan Bonecki. Ceny najniższe. od 30 gr. do 1.85

Również po cenach najniższych powtórzona będzie raz jeszcze jeden w niedzielę o godz. 4 po południu szlagierowa komedja Fodora „Matura".

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

Uroczy park Staszica ze swoją zielenią i kwietnemi rabatami stał się w okresie skwarów letnich ulubionem miejscem wytchnienia dla Łodzian, tym więcej, że grający w nim Teatr Miejski wystawił naprawdę zabawną, pełną humoru i przekomicznych powikłań farsę Kosela „Słoń w składzie porcelany".

Początek o godzinie 9-ej wiecz.

Ceny miejsc na wszystkie dni z wyjątkiem sobót i niedziel najniższe (od 50 gr. do 2.50).

TEATR LETNI (dawn. Bagatela)

(Piotrkowska 94, tel. 248-32).

Dziś w sobotę o godz. 8.45 wiecz. premjera pełnej komisznych sytuacyj i pięknych melodyj, komedji muzycznej Tadeusza Müllera i Warsa p. t. „Minister i dessous".

Interesująca akcja, naszpikowana humorem, świetna obsada z pp. Tolą Mankiewiczówną, Marją Dągrowską, Janiną Sokołowską, Janiną Kozłowską, Ludwikiem Sempolińskim, Wojciechem Ruszkowskim, Bolesławem Horskim i Zygmuntem Regro, daje gwarancje, że sztuka wstępnym bojem zdobędzie łódzką publiczność.

Kasa Teatru czynna codziennie od godz. 11 rano do 2-ej popoł. i od 6-ej wiecz.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Dziś w sobotę o godz. 4-ej popoł. (po cenach zniżonych) oraz o godz. 9-ej wiecz. powtórzenie premjery szlagierowego programu p. n. „Chsidisz, Negidisz, Mamzerisz" (przegląd najlepszych przebojów).

Wkrótce przyjeżdża na kilka gościnnych występów znakomity burrkomik żydowski „Chevalier", ulubieniec łódzkiej publiczności — Paul Burstein.

DZIŚ WYSTĘP RECYTATORKI RACHELI HOLCER W PARKU HELENÓW.

Dziś, w sobotę, dnia 20 czerwca rb. o godz. 8.30 wiecz. wystąpi w parku Helenów znakomita recytatorka chluba scen żydowskich Rachela Holcer w przebojowym programie, wstęp do parku już o godz. 2 popoł., gdzie koncertować będzie doborowa orkiestra symfoniczna pod dyr. prof. I. Zaksa.

RADIO

SOBOTA, 20 czerwca 1936 r.

6.00—6.03 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.03—6.23: Muzyka z płyt. 6.23—6.28: Parę informacyj. 6.28—6.33: Zapowiedź programu. 6.33—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.20: Muzyka (płyty). 7.20—7.30 Dz. poranny. 7.30—11.57 Przerwa. 11.57—12.00 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorjum Astronom. 12.00—12.03: Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie.
12.03—12.50 Koncert w wykonaniu Orkiestry Tadeusza Seredyńskiego. 12.50—12.55 Chwilka gospodarstwa domowego. 12.55—13.05 Pogadankę pod tyt. „Ubezpieczenia społeczne" wypowie Marjan Kozowski. 13.05—13.15 Dziennik południowy. 13.15—14.30 Przerwa. 14.30—15.30 Koncert muzyki włoskiej w wykonaniu Wielkiej Orkiestry P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego z udziałem Stefana Witasa (śpiew) przy fortepianie prof. Ludwik Urstein.
15.30—15.45 Wiadomości gospodarcze.
15.45—16.00. „Żegnamy stary rok szkolny" — wesoły obrazek Stanisława Sojeckiego.
16.00—16.45. Koncert solistów: Wykonawcy: — Irena Gierałtowska — śpiew, Natan Gutman — skrzypce, przy fortepianie prof. L. Urstein.
16.45—17.00. „Światła i cienie Gdyni" pogadanka — wygł. Józef Borowik.
17.00—17.30. „Zmodernizowany Strauss" — Radjokabaret z płyt w układzie Jana Dębskiego.
17.30—17.50. Utwory fortepianowe w wykonaniu Reny Den.
17.50—18.00. „Shronisko na Ostrowiu Lednickim" — reportaż wygł. Jadwiga Krawczyńska.
18.00—18.10. Ustrój szkolnictwa zawodowego — odczyt wygł. dyr. Jan Kunstman.
17.10—18.15. Pogadankę jak ustrzec się od duru brzusznego — wypowie dr. Bolesław Misjon.
18.15—18.40. „Wesoły Dymek z Komina" p. t. „Letnia pastorałka rodziny radjotów" — pióra dr. Parkara.
18.40—18.50. Koncert reklamowy.
18.50—19.00 Pogadanka aktualna.
19.00—19.45. Polska Kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego.
19.45—20.10. Dwie rapsodje Klaudjusza Debussy'ego — płyty.
20.10—20.40. Audycja dla Polaków zagranicą — „Wianki na Wiśle".
20.40—20.45. Przerwa.
20.45—23.30. „Halka" — opera w 4 aktach Stanisława Moniuszki (transmisja z Rzymu).
23.30—0,30. Koncert życzeń.

DZIŚ SŁUCHAMY.

17.15 PARIS PTT. Recital fortepianowy.
17.30 BUDAPESZT. Muzyka salonowa.
18.00 WIEDEŃ. Koncert Schubertowski (w ramach festivalu wied.).
18.10 M. Ostrawa. Recital śpiewaczy.
19.00 BERLIN. „Noc Walpurgji" — koncert sol.

Ś. † P.

MICHAŁ WĄSOWICZ

Dyrektor Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi, major w stanie spoczynku, odznaczony medalem za wojnę, zmarł tragiczną śmiercią na posterunku w dniu 18 czerwca 1936 r., przeżywszy lat 52.

W zmarłym Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi traci wybitnego organizatora i dzielnego kierownika

Eksportacja zwłok nastąpi w sobotę dnia 20 czerwca r. b. o godzinie 18-ej z kościoła Katedralnego św. Stanisława Kostki na Dworzec Łódź-Fabryczna.

Pogrzeb odbędzie się w Krakowie.

Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi.

Wyrok w procesie o zamachy bombowe w Lesznie

Większość oskarżonych skazano na kary więzienia. — Rozwiązanie placówek Str. Narodowego na terenie pow. kościańskiego

Leszno, 19 czerwca.

Wczoraj w nocy sąd okręgowy w Lesznie ogłosił wyrok w procesie przeciwko członkom Stronnictwa Narodowego, **którzy byli oskarżeni o zorganizowanie na terenie powiatu kościańskiego tajnej organizacji „Zew" i dokonanie szeregu zamachów bombowych.**

Wyrokiem tym skazani zostali:

Wałkowski Teofil na 2 lata więzienia, Dudziński Antoni, Pajkert Władysław, Bukiewicz Wł. na rok i 8 miesięcy więzienia, Łuczak Wł., Kozak Robert na rok i sześć miesięcy, Szłapka Franciszek, Kozak Wilhelm, Kowalski Czesław, Otulakowski Edmund. Ostrowski Marceli, Domagalski Czesław, Bernacki Jan i Fabiańczyk Edward na rok i cztery miesiące.

Oskarżeni: Szczerbata, Dominiczak, Łuczka, Kostański, Skorupiński, Nowak, Stachowiak, Staniszewski, Olejniczak, Szymaniak, Rataj, Klecha, Nowak Wacław, Nowakowski, Biernacki, Kubacki, Musielak, Pawlak, Pawłowski, Ratajski, Woźniczak, Leśnik, Ławniczak, Nowak Wawrzyn po 10 miesięcy bezwzględnego, Cenglerski 10 miesięcy z zawieszeniem na 2 lata.

W motywach sąd podał, że odrzucił oskarżenie o **tajny związek zbrojny, a zakwalifikował występki oskarżonych pod art. 166 i jako okoliczność łagodzącą sąd uznał, że nie byli sądownie karani. Sąd zaliczył oskarżonym areszt śledczy i uwolnił ich od poniesienia kosztów.**

Poznań, 19 czerwca.

(PAT). W dniu dzisiejszym starosta powiatowy kościański rozwiązał na terenie pow. kościańskiego wszystkie jednostki organizacyjne Stronnictwa Narodowego oraz wszystkie obwody i koła Str. Narodowego.

Jutro w niedzielę, dnia 21 czerwca r. b. jako w pierwszą rocznicę zgonu najukochańszego syna i brata naszego

b. p. **D-ra JULJUSZA KAHANEGO**

odbędzie się na cmentarzu nabożeństwo żałobne oraz odsłonięcie pomnika o godzinie 12.30 w południe o czem zawiadamiają krewnych, kolegów i znajomych

RODZICE I BRACIA

W niedzielę dnia 21 czerwca o godz. 1-ej po poł. odbędzie się poświęcenie pomnika nieodżałowanej

b. p. **Róży z Majerowiczów Lindenfeldowej**

o czem zawiadamiają MĄŻ, CÓRKA I RODZINA.

Wieści sportowe

Jędrzejowska w finale turnieju tenisowego w Londynie

Londyn, 19 czerwca.

W półfinałowym meczu międzynarodowego turnieju tenisowego Queens Club w Londynie Jędrzejowska pokonała angielkę Saunders w trzech setach: 6:3, 3:6, 6:3.

W finale Jędrzejowska walczyć będzie z angielką Noel, która jest jej partnerką w grze podwójnej pań. Jędrzejowska jest faworytką spotkania finałowego i niewątpliwie zwycięży, zdobywając nieoficjalny tytuł mistrzowski Londynu.

W grze mieszanej Jędrzejowska ze swym partnerem angielskim Harem pokonała w półfinale parę amerykańską Mako—Babcock w trzech setach 6:2, 6:8, 6:3.

Natomiast w grze podwójnej pań Jędrzejowska — Noel pokonane zostały przez double amerykańsko-francuski Andrus — Henrotin, które wygrały po walce zaciętej w dwóch setach 12:10, 6:4.

Kalendarzyk sportowy

Kalendarzyk sportowy w Łodzi na dzień dzisiejszy i jutrzejszy przedstawia się następująco:

Sobota:

— Piłka nożna. Boisko WKS, o godz. 17.30 mecz o mistrzostwo kl. A. Makabi — Union Touring poprzedzony przedmeczem rezerw. Poza tem na boiskach łódzkich dalsze mecze mistrzostw juniorów.

— Pływanie. Na basenie ŁKS-u przy Al. Unji 2. Od godz. 16-ej: pierwszy dzień mistrzostw pływackich odzi.

— Gry sportowe. Na boiskach w Łodzi od godz. 16-ej dalsze mecze o mistrz.

Niedziela.

— Piłka nożna. Boisko ŁKS o godz. 11-ej mecz o mistrz. kl. A: ŁTSG—SKS. Boisko Widzewa o godz. 11-ej mecz o mistrz. klasy A: Widzew — Burza. Boisko Wimy, godz. 17.30 mecz o mistrz. kl. A: Wima — WKS. Boisko WKS, godz. 17.30 mecz o mistrz. kl. B: Zjednoczone — Bar Kochba. Boisko Tur godz. 17.30 mecz o mistrz. kl. B: Tur—Hakoah. Boisko KE w Pabjanicach o godz. 11-ej mecz o mistrz. kl. A: PTC—ŁKS Ib. W Zgierzu o godz. 11.30 mecz o mistrzostwo kl. B: Sokół — Huragan. Poza tem w Łodzi i na prowincji dalsze mecze o mistrzostwo klasy C.

— Pływanie. Na pływalni ŁKS-u przy Al. Unji 2 o godz. 16.30 drugi dzień zawodów o mistrzostwo Łodzi.

— Tenis. Na kortach Wimy mecze o mistrz. drużynowe klasy B: Wima — Makabi (Białystok) i Makabi (Łódź) — Warszawianka.

— Gry sportowe. Na boiskach w Łodzi dalsze mecze o mistrzostwo kl. A i B.

— Kolarstwo. O godz. 9-ej rano z przed Parku Wolności w Pabjanicach, wyścig szosowy 100 klm. organizowany przez ŁOZK.

— Sporty motorowe. Otwarcie sezonu motorowego ŁKS-u. Zbiórka o godz. 8-ej rano na stadjonie przy Al. Unji.

BALATON — MORZE WĘGIERSKIE.

Węgry — kraj szczególnych zainteresowań turystycznych, zdołały osiągnąć już należytą sławę wymarzonego celu podróży tak krajoznawczych jak i wypoczynkowych. Niezwykłe piękno folkloru węgierskiego, humor, temperament i gościnność mieszkańców oraz czar krajobrazu węgierskiego połączony z architektonicznem pięknem miast, a zwłaszcza stolicy — Budapesztu, składa się rzeczywiście na imponującą całość. Obecnie uwagę turysty zwraca się na jeszcze jeden nader ważny punkt — jezioro Balaton zwane „Morzem Węgierskiem". Jest ono **największem jeziorem w Środkowej Europie.** Długość tego jeziora wynosi 78 km. szerokość od 6 do 16 km., zaś ogólna długość wybrzeża wynosi 200 km. Ze względu na niewielką głębokość jeziora, bo sięgającą zaledwie 3 do 5 mtr. woda jeziora ogrzewa się w lecie w bardzo krótkim czasie do 22—26 st. C. Północne wybrzeże Balatonu wybitnie górzyste, pokryte lasami i winnicami daje jezioru wymarzoną oprawę. Wybrzeże południowe o piasku miękkim jak aksamit jest najidealniejszą plażą. Szereg term i źródeł mineralnych nadają jezioru **charakter uzdrowiska wysokiej wartości.** Przyczynia się do tego jeszcze klimat Węgier korzystnie normowany tutaj tą wielką płaszczyzną wody co w rezultacie nadaje tej okolicy cechy klimatu śródziemnomorskiego, to jest stałość słonecznych dni w okresie lata. Pozatem atmosfera swoistego spokoju, tak właściwa krajobrazowi węgierskiemu, jest tutaj efektami jeszcze **bardziej spotęgowaną i działa nietylko na zmysł** artystyczny, ale i wybitnie kojąco na wyczerpane nerwy. — Jezioro Balaton stanowi zatem rzeczywiście najbliższe a równocześnie najidealniejsze miejsce letniego wypoczynku.

(Zar)

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 20 czerwca 1936 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

„Proroctwa"

Gdy my bardzo powoli — i z ciągłemi nawrotami — **pniemy się wzwyż po drabinie poprawy gospodarczej**, wydobywając się z trudem z fazy kryzysu, w świecie uważają, że już czas począć się zastanawiać — **kiedy będzie kres dobrej konjunktury.**

Od czasu biblijnej opowieści o siedmiu latach tłustych i chudych — teorja kryzysów uczyniła, oczywista, duże postępy. O ile chodzi jednak o prognozę konjunkturalną — poza eksperymentalnie stwierdzoną cykliczną zmiennością faz, **niedaleko uszliśmy naprzód.**

Z tem zastrzeżeniem warto wysłuchać „przepowiedni" takiego autorytetu, jakim jest **„Economist".**

Wedle tej przepowiedni obecna **faza prosperity potrwa jeszcze rok — półtora.** Po tej fazie **liczyć się należałoby z nadejściem**, niezbyt może silnej, **recesji** wywołanej głównie zahamowaniem budownictwa mieszkaniowego (którego rola jako stymulanty prosperity brytyjskiej była tu już akcentowana).

Trzecia faza byłaby fazą (tu niespodzianka!).... **powrotnej poprawy gospodarczej**, która przyniesie ze sobą nawet **klucz dla rozwiązania zadrażnień społecznych, politycznych i gospodarczych niepokojących współczesny świat.**

Interesującem jest dla nas — dlaczego „Economist" przewiduje, że wbrew zwykłemu tokowi rzeczy recesja zahamuje się, przechodząc powrotnie w falę pomyślności.

Otóż czynnikiem, który zmieni bieg prądu konjunkturalnego ma być przedewszystkiem **definitywny rozkład bloku złotego.** Dekadencja złotego bloku przynieść miałaby za sobą **koniec polityk deflacyjnych** w świecie i przejście krajów bloku złotego, z Francją na czele, do diametralnie przeciwnej polityki gospodarczej: leżącej na linji inflacji. Zarazem Stany Zjednoczone miałyby bardziej zdecydowanie wejść na drogę inflacji. Słowem **świat miałby wejść w okres inflacyjny.**

Ponieważ deruta cen zdaniem „Economist'a" zachwiała równowagę mechanizmu gospodarczego w latach 28—29, a w następstwie wywołała protekcjonizm — **szybki pęd cen wgórę usunie tendencje protekcjonistyczne, przyczyni** się do zliberalizowania wymiany handlowej i **poprawy gospodarstwa światowego.**

Nie przesądzając, czy idziemy w świecie istotnie ku zwycięstwu „kursu" inflacyjnego, nie przesądzając napięcia zapowiadanej inflacji (nb. okres powojennych triumfów gold — exchange standart u — waluty t. zw. pozłacanej— był w swej istocie również fazą sui generis inflacyjną) — niepodobna nie zgłosić zastrzeżeń odnośnie dobrodziejstw inflacji, jako impulsu konjunkturalnego. W każdym jednak razie problem jest bodajże, jak wiele innych gospodarczych, **bardziej ilościowy, niż jakościowy.**

Dr. A. Z.

Mocna tendencja
na krajowych rynkach zbożowych

Wskutek bliskich już żniw popyt na zboża na rynkach światowych jest słaby, nie przekracza bieżącego zapotrzebowania na cele aprowizacyjne. Czynniki te sprawiają, że ceny utrzymują się na poziomie stosunkowo dość niskim, przy nader niewielkich wahaniach.

Natomiast na rynku krajowym panowała w zakresie zbóż tendencja mocna. Pszenica osiągnęła notowania najwyższe za ostatnie 3 lata, przytem zupełnie nie daje się wyczuwać skłonności zniżkowej.

Jakkolwiek ceny żyta w stosunku do cen pszenicy, a zwłaszcza do cen trzody chlewnej, są zbyt niskie, to jednak trzymają się prawie bez zmiany, z lekką tendencją zwyżkową. Zapasy tego zboża w chwili obecnej już nie są zapewne duże, a konieczność zachowania pewnej ilości dla wyżywienia ludzi i inwentarza żywego sprawia, że podaż jest w dalszym ciągu mała, ceny zaś nie spadają.

Na rynku zwierząt rzeźnych większe zmiany nie zaszły i można przypuszczać, że czas jakiś poważniejsze wahania zniżkowe na rynku tym zajść nie powinny.

Konferencja międzyministerjalna w sprawach dewizowych
Ostatnie przygotowania do wprowadzenia kontyngentów walutowych

Przemysł włókienniczy otrzymał wczoraj definitywnie zawiadomienie, iż konferencja w sprawie ostatecznego uregulowania sprawy dewizowej we włókiennictwie odbędzie się 22 b. m. w min. przemysłu i handlu. Konferencja powyższa posiadać będzie specjalne znaczenie, o ile bowiem dotychczas wszelkie rozmowy na tematy dewizowe prowadzone były z poszczególnemi resortami odrębnie, co utrudniało ustalenie jednolitego poglądu na ten problem i uniemożliwiało uzyskanie jednolitej decyzji o tyle konferencja poniedziałkowa, której przewodniczyć będzie p. min. przemysłu i handlu Roman, będzie miała charakter międzyministerjalny. Wezmą w niej udział przedstawiciele min. przemysłu i handlu, min. skarbu oraz komisji dewizowej, ze strony zaś przemysłu wspólna delegacja Izby Przem.-Handlowej, Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej, Konwencji Przędzalń Czesankowych i Zw. Przemysłu Włókienniczego. Przewodniczyć delegacji będzie p. prez. dr. Maciszewski, główny zaś referat w kwestjach dewizowych wygłosi p. prez. dr. Bornet.

Celem konferencji będzie dyskusja we wszystkich szczegółach zagadnienia dewizowego we włókiennictwie, przyczem podstawą dyskusji będzie opracowany przez min. przemysłu i handlu projekt, przewidujący jak najszybsze wprowadzenie kontyngentów dewizowych. Jak wiadomo, projekt ten pokrywa się z zasadniczemi dezyderatami w powyższej materji przemysłu łódzkiego, który na konferencji poniedziałkowej raz jeszcze sprecyzuje swe stanowisko, przedstawi projekt realizacji kontyngentów i projekt klucza podziału, a przedewszystkiem położy nacisk na konieczność wprowadzenia w życie kontyngentów z dn. 1 lipca.

Przewidywać należy, iż konferencja poniedziałkowa, przeprowadzona ze wszystkiemi czynnikami, decydującemi w kwestjach dewizowych, doprowadzi do ostatecznego uzgodnienia i praktycznego rozwiązania powyższych kwestyj. Uchwały konferencji będą zatem prawdopodobnie już wiążące, tak, iż konkretnych zarządzeń w sprawach kontyngentów dewizowych spodziewać się będzie można w najbliższych dniach.

Celem opracowania materjału i uzgodnienia stanowiska przemysłu na konferencji, dziś odbędzie się w Izbie Przemysłowo - Handlowej zebranie przedstawicieli organizacyj, biorących udział w delegacji.

Przemysł włókienniczy w Palestynie
Rozwój produkcji nie zmniejsza importu. — Wzrost łódzkiego eksportu włókienniczego

Ogłoszona została ostatnio statystyka porównawcza dotycząca importu i eksportu włókienniczego Palestyny za rok 1934-35. Statystyka powyższa jest o tyle charakterystyczna, że **zaprzecza poglądom, które w rozwoju gospodarczym Palestyny widziały kres eksportu włókienniczego, a więc również eksportu łódzkiego do Palestyny.**

Okazuje się, że na dzisiejszym etapie rozwoju, rozbudowa przemysłu palestyńskiego, w szczególności tekstylnego, bynajmniej **nie hamuje polskiego wywozu włókienniczego, że rozwój włókiennictwa palestyńskiego idzie równolegle z importem włókienniczym z Polski.** Zjawisko to jest zupełnie zrozumiałe w ekonomice palestyńskiej, która, jak wiadomo, znajduje się w stadjum **wyjątkowo dynamicznem,** dzięki ciągłemu dopływowi kapitałów i ludzi.

W roku 1934 wartość ogólnego importu tkanin bawełnianych do Palestyny wyniosła 520.574 funtów palestyńskich. W roku 1935 import **ten wzrósł do 529,242 f. palest.** Wartość importu tkanin wełnianych w roku 1934 wyniosła 245,277 funtów palestyńskich, podczas, gdy w roku 1935 już **289,757 f. palest.**

Spadek importu dał się zaobserwować jedynie w przywozie tkanin jedwabnych, a mianowicie import tych tkanin w roku 1934 wyniósł 307,019 funtów, a w roku 1935 spadł do 290,213 f. p., co jest wynikiem wpływów Anglji i podwyższenia ceł. Redukcja przywozu w tym dziale dotknęła przytem przedewszystkiem przemysł japoński.

Natomiast dał się zaobserwować **poważny wzrost importu do Palestyny konfekcji,** który z 583,870 w roku 1934 podniósł się do 749,581 funtów angielskich w roku 1935. **Import ten pochodzi w znacznej części z Polski.** Jest to dla naszego przemysłu konfekcyjnego tembardziej pocieszające, że, jak wiadomo, przemysł ten walczy bardzo poważnie obecnie o utrzymanie się na rynkach zagranicznych. Zanotowano również w r. 1935, **wzrost importu przędzy, zarówno jedwabnej, jak i bawełnianej i czesankowej.** — Przywóz tych gatunków przędzy do Palestyny wyniósł w roku 1934 — 165,173 funtów palestyńskich, w roku 1935 — 176,534 funty. Wzrost importu półfabrykatów wywołany jest **rozwojem krajowej produkcji włókienniczej w Palestynie.** —

Zaznaczyć należy, że wzrost importu włókienniczego jest tembardziej znamienny, że w tym właśnie okresie czasu zanotowano równocześnie **wzrost eksportu włókienniczego palestyńskiego** i to niejednokrotnie w działach artykułów sprowadzanych do Palestyny. Tak więc eksport palestyński i pończoch i skarpetek w roku 1934 wyniósł 8,920 funtów palestyńskich, a w r. 1935 — **11,095 f.** Eksport **konfekcji,** prócz wyrobów jedwabnych, wyniósł w roku 1934 — 38,124, a w r. następnym 1935 — **63,459 funtów palestyńskich.**

W tym okresie czasu powstał w Palestynie **szereg nowych zakładów włókienniczych, następował również proces przekształcania warsztatów na fabryki.** Tak więc fabryka włókiennicza „ATA" (niedaleko Haify), uruchomiła przędzalnię, tkalnię, blicharnię i farbiarnię materjałów bawełnianych. **Największa fabryka trykotaży „LODZIA", została bardzo znacznie rozszerzona.** Zwiększenie produkcji włókienniczej palestyńskiej spowodowało **zwiększenie wartości produkcji,** która w roku 1935 wyniosła 900 tysięcy funtów palestyńskich.

Czek płatny za okazaniem
Z dn. 1 lipca—zmiana prawa czekowego i wekslowego

Z dniem 1 lipca r. b. wchodzą w życie **nowe przepisy, dotyczące prawa wekslowego i czekowego,** które wprowadzają cały **szereg zmian** w obowiązujących dotąd postanowieniach w tym zakresie.

Najistotniejsze dla życia gospodarczego zmiany wynikają z postanowień **o proteście weksli,** w myśl których **weksel winien być zaprotestowany w dniu płatności lub w ciągu najbliższych 2 dni poprzednich.**

Doniosłe są również zmiany z zakresu prawa czekowego, a mianowicie, że **każdy czek płatny jest za okazaniem bez względu na datę wystawienia, że czeki postdatowane można przedstawiać do zapłaty natychmiast po otrzymaniu, wreszcie że czeki wystawione na określoną osobę, mogą być żyrowane jak weksle.** Nowe przepisy zaostrzają bardzo kary za brak pokrycia.

Zniżka papierów procentowych
Poż. inwestycyjna poszukiwana w Łodzi

Na rynku papierów wartościowych dość znacznie **poprawiły się wczoraj notowania akcyj Ostrowca,** które zwyżkowały o 150 punktów do 30.00. Natomiast **Starachowice obniżyły się o 50 punktów** do 34.00, Lilpopy o 25 punktów do 12.00 Reszta notowań bez zmian. Bank Polski 104.00.

Papiery państwowe miały tendencję słabszą. Obligacje poż. inwestycyjnej obniżyły się o 100 punktów do 67.00 w I-ej em. i 67.75 w II-ej em. **Pożyczka stabilizacyjna zniżkowała o 75 punktów** do 53.75, dolarówka o 60 punktów do 50.00. Listy zastawne miały tendencję niejednolitą.

Na rynku łódzkim również tendencja dla niektórych papierów procentowych była nieco słabsza. Poż. stabilizacyjną notowano po 54.00 w żądaniu i 53.50 w płaceniu — niemal bez obrotów. Natomiast **poszukiwana była poż. inwestycyjna,** która wskutek tego miała w Łodzi **kurs trochę wyższy, niż na warszawskiej giełdzie urzędowej.** Oddawano ją po 68.50, płacono po 67.50. Dolarówkę wraz z kuponem notowano po 51.50, 50.50. 5 proc. L. Z. m. Łodzi, serja XK — bez zmiany 48.00—47.00.

Wywóz włókienniczy do Syrji

Na podstawie urzędowych danych eksport Polski do krajów mandatowych Syrji i Libanu wynosi 1.787.000 złotych za 1935 rok w porównaniu z 1.162.000 zł. w 1934 r. Wśród artykułów wysyłanych na tamtejszy rynek wymienić należy jako najważniejszy: cukier, dykty i forniery, tkaniny wełniane i bawełniane, koce, żelazo budwlane, rury, naczynia emaljowane oraz wędliny i papier.

W ciągu roku 1935 cały szereg nowych towarów polskich dotarł na rynek syryjski, a wśród towarów dawniej wprowadzonych wzmogły się dostawy w wielu pozycjach. Dużo artykułów nowych ma szanse utrzymania się na rynku; wymienić można przykładowo: chmiel, szynki w puszkach, niektóre produkty chemiczne, farmaceutyczne, berety, szale wełniane i półwełniane, tektura, papier opakunkowy, guziki, gwoździe, ceramika sanitarna i inne.

Giełda

Na dzisiejszem
dewizowej w Wars
była utrzymana, pr
towano: Amsterda
89.95, Kopenhaga 1
Nowy Jork 5.31,75
Paryż 35.01, Praga
Bank Polski płacił
rykańskie 5.29, ka
lenderskie 358.45, fr
carskie 171.65, belg
gielskie 26.62, guld
czeskie 19.50, duńsk
szwedzkie 137.30, li
11.60, marki niemie
brze 140, pesety hi
strjackie 98.

AKCJE. Dla akc
sza, przy obrotach
Bank Polski 104, C
blin 49 (+200), Os
rachowice 34—33.7
zakcja dokonana a
po 5.75.

PAPIERY PROC
procentowych tende
szych obrotów dok
5 proc. konwersyjn
mi i 4 i pół proc. li
4 proc. dolarowa 50
67 (—100), II em. 6
5 proc. konwers. 51
bilizacyjna 53.75—5
53.75—54. 4 i pół
(+100), 4 i pół pr
w złocie 47.75—47.
wy nowe 54.25—53
we 43 (—100), 5 p
5 proc. Siedlec now
Warszawy VI em.
konane a nienoto
78.50—78, 7 proc. Ś
ska 61—61.25, 5 pr
55.50, 6 proc. dola
pozagiełdowych: 3

GIE
Na wczorajszem
dzi notowano: poż.
—67.50, poż. inw
68.25, dolarówka 5
na 54,00—53.50, B
Tendencja słabsza.

NOTOW
NOWY YORK.
lipiec 11.90, sierpie
dziernik 11.35—36,
styczeń 11.30, luty
cień 11.32, maj 11.3
NOWY ORLEA
październik 11.29,
marzec 11.26, maj
LIVERPOOL.
piec 6.42, sierpień
nik 6.08, listopad
5.98, luty 5.98, mar
wiec 5.95, lipiec 5.
5.71, październik 5
EGIPSKA. Loc
nik 8.67, styczeń 8
piec 8.40.
UPPER. Loco
7.12, listopad 7.00,
maj 6.99, lipiec 7.
BREMA. Loco
nik 12.51, grudzień
12.47, maj 12.47.
ALEKSANDRJA
listopad 15.95, styc
ASHMOUNI.
październik 12.86,

Giełda pieniężna.

Warszawa, 19 czerwca.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była utrzymana, przy obrotach niewielkich. Notowano: Amsterdam 359.40 (+10). Bruksela 89.95, Kopenhaga 119.35 (+25). Londyn 26.75, Nowy Jork 5.31,75 Nowy Jork kabel 5.31,88, Paryż 35.01, Praga 21.97, Zurych 172.15 (+10). Bank Polski płacił za waluty obce: dolary amerykańskie 5.29, kanadyjskie 5.26. floreny holenderskie 358.45, franki francuskie 34.92 szwajcarskie 171.65, belgi belgijskie 89.70. funty angielskie 26.62, guldeny gdańskie 99.80. korony czeskie 19.50, duńskie 118.80, norweskie 133.70 szwedzkie 137.30, liry włoskie 33, marki fińskie 11.60, marki niemieckie 132, niemieckie w srebrze 140, pesety hiszpańskie 61.50 szylingi austrjackie 98.

AKCJE. Dla akcyj tendencja była mocniejsza, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 104, Cukier 28.50, Lilpopy 12, Norblin 49 (+200), Ostrowieckie 30 (+150), Starachowice 34—33.75—34 (—25). Drobna tranzakcja dokonana a nienotowana: Modrzejowem po 5.75.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była niejednolita. Większych obrotów dokonano 7 proc. stabilizacyjną, 5 proc. konwersyjną, 5 proc. Warszawy nowemi i 4 i pół proc. listami ziemskiemi. Notowano: 4 proc. dolarowa 50 (—60), 3 proc. inwest. I em. 67 (—100), II em. 67.75 (—100), seria II em. 80, 5 proc. konwers. 51.50—51.25 (—50), 7 proc. stabilizacyjna 53.75—54 (—50), odcinki po 500 dol. 53.75—54, 4 i pół proc. ziemskie 46—46.75 (+100), 4 i pół proc. poznańskie 42, w złotych w złocie 47.75—47.50 (+25), 5 proc. Warszawy nowe 54.25—53.75 (—38), 5 proc. Kielc nowe 43 (—100), 5 proc. Łodzi nowe 48 (+50), 5 proc. Siedlec nowe 28.90 (+15), 6 proc. oblig. Warszawy VI em. 55 (+200) Tranzakcje dokonane a nienotowane: 8 proc. dillonowska 78.50—78, 7 proc. śląska 62.50, 7 proc. warszawska 61—61.25, 5 proc. Warszawy stare 55.25—55.50, 6 proc. dolarowa 71.50—71: w obrotach pozagiełdowych: 3 proc. budowlana 25.50 (—75).

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano: poż. inwestycyjna 1 emisja 68.00—67.50, poż. inwestyczyjna 2 emisja 68.75—68.25, dolarówka 50.75—50.50, poż. stabilizacyjna 54,00—53.50, Bank Polski 104.50—103.50. — Tendencja słabsza.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

NOWY YORK. Loco 12.00, czerwiec 11,90, lipiec 11.90, sierpień 11.85, wrzesień 11.75, październik 11.35—36, listopad 11.33, grudzień 11.31, styczeń 11.30, luty 11.30, marzec 11.31, kwiecień 11.32, maj 11.33.

NOWY ORLEAN. Loco 12.12, lipiec 11 92, październik 11,29, grudzień 11,25, styczeń 11 25, marzec 11.26, maj 11.27.

LIVERPOOL. Loco 6.94, czerwiec 6.53, lipiec 6.42, sierpień 6.30, wrzesień 6.19, październik 6.08, listopad 6.00, grudzień 5.99, styczeń 5.98, luty 5.98, marzec 5.98, kwiecień 5.97, czerwiec 5.95, lipiec 5.94, sierpień 5.87, wrzesień — 5.71, październik 5.71.

EGIPSKA. Loco 8.97, lipiec 8.75, październik 8.67, styczeń 8.54, marzec 8.44, maj 8.40, lipiec 8.40.

UPPER. Loco 8.01, lipiec 7.71, październik 7.12, listopad 7.00, styczeń 6.99, marzec 7.00, maj 6.99, lipiec 7.01.

BREMA. Loco 14.35, lipiec 12.43, październik 12.51, grudzień 12.49, styczeń 12.48, marzec 12.47, maj 12.47.

ALEKSANDRJA (Sakellaridis). Lipiec 16.05 listopad 15.95, styczeń 15.52.

ASHMOUNI. Czerwiec 13.77, sierpień 13.43, październik 12.86, grudzień 12.63, luty 12.60.

Polska winna zaprowadzić w Gdańsku porządek

—twierdzi „Manchester Guardian". — Dalsze napady na polaków

Gdańsk, 19 czerwca.

(Pat) — W związku z powtarzającemi się wypadkami napastowania polaków w Gdańsku, Komisarz Generalny R. P. interwenjował ponownie w senacie, stwierdzając, że policja gdańska, jak dotąd nie sprostała zadaniu stworzenia warunków spokoju i bezpieczeństwa osobistego.

Komisarz generalny R. P. postawił postulat pełnego odszkodowania za pobicia.

Wczoraj o godz. 21-ej napadnięci zostali obywatele polscy kupcy Fisch i Chmielnicki na ul. Junkergasse przez narodowych socjalistów za niepozdrowienie sztandaru oddziału młodzieży hitlerowskiej.

Napastnicy uderzyli kupca Fischa w twarz, raniąc go w oko. Zawezwany policjant odmówił pomocy, a w biurze policji nie spisano protokułu. Następnie szturmowcy narodowo-socjalistyczni pobili jadącego wczoraj rowerem przez Nordpromenade w Gdańsku, obywatela polskiego, Hermana Klana, również za niepozdrowienie sztandaru, raniąc go twardem narzędziem w głowę i ramię, zrzucając go na ziemię i niszcząc mu rower.

Londyn, 19 czerwca.

(Pat) — Omawiając ostatnie wydarzenia w Gdańsku, „Manchester Guardian" stwierdza, że „Gdańsk położony jest w odległym końcu Europy i w nagłym wypadku jedynie Polska mogłaby interwenjować.

Polska zajmuje bezwarunkowo słuszne stanowisko, że mogłaby działać jedynie w imieniu Ligi. Gdańsk jest do pewnego stopnia dzieckiem ligi i pilnowanie tego dziecka jest zadaniem Ligi.

Mając Polskę pod ręką dla zmuszenia do poszanowania wszelkich decyzyj, jakie Liga może powziąć, ustanowienia w Gdańsku porządku raz na zawsze, nie powinno być rzeczą trudną" — kończy „Manchester Guardian".

Proces gen. Sikorskiego ze skarbem państwa

o cenę zakupionego przed 13 laty majątku ziemskiego

Warszawa, 19 czerwca.

(B) Najwyższy Trybunał Administracyjny rozpatrywał wczoraj ponownie sprawę ceny 50 hektarów majątku ziemskiego, zakupionego przed 13 laty od urzędu ziemskiego przez gen. Wł. Sikorskiego, b. premjera i b. ministra spraw wewnętrznych.

Ministerstwo rolnictwa podwyższyło w ostatnich latach cenę tej ziemi żądając za nią 170.000 zł. Gen. Sikorski, uważając, że cena ta jest zbyt wysoka, zwrócił się o rozstrzygnięcie do NTA., gdzie w jego imieniu występował jeden z najpoważniejszych niegdyś przywódców Str. Narodowego, dawny wiceminister skarbu adw. prof. Weinfeld.

Orzeczenie NTA. w tej sprawie będzie ogłoszone dopiero. 1 października roku bież.

Szef bandy handlarzy żywym towarem

skazany na 30 lat więzienia w Nowym Yorku

Nowy Jork, 19 czerwca.

(PAT) Trybunał tutejszy skazał na 30 lat więzienia niejakiego Charles Luciano, kierownika szeroko rozgałęzionej organizacji handlu kobietami, który osiągał corocznie ze swego procederu miljonowe zyski.

Skazanie Luciano jednego z głównych przywódców świata kryminalnego w Nowym Jorku uważane jest za doniosły etap walki, prowadzonej z gangsterami przez departament sprawiedliwości federawnej.

Powódź na Syberji

Moskwa, 19 czerwca.

(Pat) — Z Krasnojarska donoszą: Podnoszenie się poziomu wód na rzece Jenisiej rozpoczęło się 11 b. m., a obecnie osiągnęło katastrofalne rozmiary. Poziom wód na rzece podniósł się o 8 metrów ponad normalny.

Najbardziej ucierpiało miasto Minusinsk. 15 ulic stoi pod wodą. We wsi Kuwarszczynie zatopionych jest 100 domów W wielu rejonach woda zalała 10 tys. ha. zasiewów. Linja kolejowa jest zniszczona przez powódź, która zagraża miastu Abakan. Tartaki w pobliżu miasta są zalane. Również stoi pod wodą wieś Bazaicha w pobliżu Krasnojarska. Wskutek ulewnych deszczów poziom wód na rzece podnosi się w dalszym ciągu.

Zaćmienie słońca

Warszawa, 19 czerwca.

(B) Zaćmieniu słońca, które mieliśmy możność obserwować w Polsce, sprzyjała pogoda, to też wszyscy którzy dla zaspokojenia ciekawości złożyli ofiarę z najlepszych godzin snu, mogli dokładnie śledzić przebieg rzadkiego zjawiska.

Zaćmienie zaczęło się o godzinie 4 min 18 rano.

O godzinie 6.05 rano zaćmienie było skończone. Rozpogodziło się niebo, a niezwykłe zjawisko zniknęło znowu sprzed oczu na wiele lat.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Wieczór poezji i muzyki włoskiej

Cóż może być piękniejszego nad muzykę i poezję włoską? chyba tylko poezja i muzyka polska!

To też miłą niespodziankę mieli ci wszyscy, którzy dość licznie pospieszyli do lokalu Towarzystwa Polsko-Włoskiego w Łodzi, ażeby tam podziwiać, czego dokonać może umiejętne i sprężyste kierownictwo p. dr. Rozenblatówny (lektorki języka włoskiego na Wolnej Wszechnicy Polskiej) oraz zapał i praca jej utalentowanych uczenic i uczniów.

Wieczór uświetnił wokalnemi produkcjami popularny i ceniony w mieście naszem tenor opery warszawskiej Eugenjusz Szumpich, który z właściwym mu smakiem artystycznym odtworzył kilka pieśni kompozytorów włoskich przy mistrzowskim akompanjamencie Teodora Rydera. Publiczność gorąco oklaskiwała artystę i usłyszała na bis brawurową arję z „Rigoletta".

W części recytacyjnej, zawierającej wybrane utwory poetów włoskich z trzynastego i dalszych wieków aż po czasy dzisiejsze, roztoczyli wykonawcy przed publicznością szereg perełek antologji italskiej, wykazując należytą znajomość języka włoskiego. A więc w części deklamacyjnej wyróżniły się bardzo dodatnio przedewszystkiem pp. Chruścielska („Neve i Rio Bo") i Felisiakówna („Petruzzo" . „Pizzicheria"), które w nader harmonijną połączyły całość stronę eufoniczną z optyczną. We fragmentach komedjowych doskonale i z werwą odtworzonych w stylowych kostjumach z 18. stulecia, bawili publiczność: panie Dobrzyńska. Mikołajczykówna oraz panowie Wojtczak, Epstein i inni. Pan Epstein odznaczył się jeszcze i w drugiej części programu, recytując swobodnie i umiejętnie poezje d'Annunzia i Sofficiego. Ponadto usłyszeliśmy jeszcze p. Matyczyńską, wykazującą pewne uzdolnienie dramatyczne.

Zapowiadała i objaśnień udzielała dr. Rozenblatówna.

H. Sadowski.

Przetarg.

Dyrekcja Kolei Państwowych ogłasza przetarg ofertowy na sprzedaż starych podkładów na opał, znajdujących się przy linjach kolejowych w granicach całej Dyrekcji.

Oferty należy składać do godz. 10 dn. 10 lipca r. b. (lub nadsyłać pocztą) w biurach Oddziałów Drogowych P. K. P. mających siedziby w Ząbkowicach, Częstochowie, Skierniewicach, Łodzi-Fabrycznej, Kutnie, Łowiczu, Warszawie (ul. Żelazna Nr. 18 i dworzec Wschodni), Siedlcach i Ostrołęce. Tamże udzielane są bliższe informacje o przetargu.

DYREKCJA OKRĘGOWA KOLEI PAŃSTWOWYCH.
w Warszawie.

PRZETARG.

Zarząd Miejski m. Łodzi ogłasza publiczny przetarg na wykończenie I-ej części gmachu szkoły powszechnej przy ulicy ks. Mackiewicza w Łodzi.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego, należy składać w Zarządzie Miejskim, Plac Wolności Nr. 14, III piętro, w pokoju Nr. 44, do dnia 4 lipca 1936 roku godz. 11-ej rano, w kopertach należycie zamkniętych i zalakowanych, z napisem: Oferta na wykończenie I części gmachu szkoły powszechnej przy ulicy ks. Mackiewicza.

Szczegółowe informacje oraz ślepy kosztorys z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Technicznym, Pl. Wolności Nr. 14, II piętro w pokoju Nr. 25. Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12-tej w południe.

Łódź, dnia 19 czerwca 1936 r.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

Do akt Nr. Km. XIII 1313/36

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Andrzeja Nr. 11, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 26 czerwca 1936 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. 6-go Sierpnia Nr. 30, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, firanek i ampli, oszacowanych na łączną sumę zł. 840 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 5 czerwca 1936 r.

Komornik (—) M. LIPIŃSKI.

Sprawa Szlamy i Perli Bajli Wasserman p-ko Moszkowi Łajzerowi i Marjem Lewińskim.

Zagubione dokumenty

ZAGUBIONY został dowód osobisty, wystawiony na imię Brandla Idesa Szaulewicz, Będzin, Modrzejowska 85

MOSZEK Hersz Gutman, 11-go Listopada 54, zgubił kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej na zł. 15.—. 20

Sygnatura: Km. 232/34/XVIII.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w m. Łodzi, rewiru 18-go, Stanisław Stopczyński, mający kancelarję w m. Łodzi, ul. 11-go Listopada Nr. 51, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 lipca 1936 r. o godz. 11 w Sądzie Grodzkim w Łodzi jako w II terminie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika(czki) Szaji Bajrucha Frydlendera i Mindli Frydlender, nieruchomości: położ. w Łodzi, przy ul. Limanowskiego Nr. pol. 111, zap. do wykazu hip. Nieruchomości w dobrach Bałuty Nowe Nr. 796 pow. łódzkiego, rep. hip. 1691, składającej się z placu zabudowanego o ogólnej powierzchni 5387 łokci kwadratowych, budynków mieszkalnych, fabrycznych wraz z maszynami i gospodarczych oraz studni pompy nieczynnej. Nieruchomość ta posiada urządzoną księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym w Łodzi, w zastawie nie znajduje się, zostanie sprzedana w całości.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 48.700, cena zaś wywołania jako w II-gim terminie wynosi zł. 32.466 gr. 67.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 4.870.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwuch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w m. Łodzi, ul. Trębacka Nr. 18, sala Nr. 7.

Dnia 18 czerwca 1936 r.

Komornik (—) St. Stopczyński.

Kupno i sprzedaż

SANDAŁKI plażowe damskie (ostatnia nowość plaż francuskich) biało emaljowane, lekkie, wykonane z drzewa lipowego na wysokim obcasie, masowy artykuł plażowy, wysprzedaje. Próbne pocztówki zawierające 14 par, złotych 9.50 franco za zaliczką, wysyła: Piątkiewicz, rzeźbiarz Sanok.

MASZYNĘ nową do morowania wstążek żałobnych, sprzedam, Piotrkowska 200, m. 24. 20

SPRZEDAM wieszak z lustrem, toaletkę, umywalnię, stół z jadalni, poczekalnię, Piotrkowska 99, I p. front.

PLACE Głowno — Warchałów, miejscowość letniskowa, niedaleko dworca kolejowego, centrum, do sprzedania 3 i pół morgi placów, trzy fronty. Oferty kierować J. Ordon, Częstochowa, Aleja 18. 20

WÓZKI dziecięce po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

DLA przedsiębiorstw zagranicznych, korespondujących z zagranicą, wybitna siła. Profesor, doktór neofilologji, buch.-bilans, przedewszystk. korespondentka franc.-ang.-niem.-polska, doskonałe świadectwa, maszyna znaj. stenogr. energja, samodzielność „Kryzysowe wymagania". 20

POSZUKIWANA wykwalifikowana gospodyni na kolonje letnie. Of. „Gospodyni" do Administracji. 20

Lokale

DO WYNAJĘCIA 5 pokoi z kuchnią i wygodami III p. za 125 zł. miesięcznie, tanie 1 pokój z kuchnią, Piotrkowska Nr. 81. 21

W NOWOCZESNYM domu p. Salomonowicza, Gdańska 57, tel. 185-94 jest do oddania frontowe, słoneczne, 4-pokojowe mieszkanie z wszelkiemi wygodami oraz centralnem ogrzewaniem. Oglądać można cały dzień Administrator domu. 20

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia dla 1-go mężczyzny lub 2-ch. ulica P. O. W. Nr. 3, Tykocka. 20

POKÓJ umeblowany z klatki schodowej do wynajęcia, Sienkiewicza 40, m. 10, tel. 235-17. 20

CENTRUM, ładny pokój umeblowany słoneczny z telefonem (ewent. z obiadami) do wynajęcia, Piotrkowska 37, m. 20 od 2—5 i 8—9 g. 20

POKÓJ umeblowany dla pana w kulturalnym domu. Wszelkie wygody. Może być z utrzymaniem. Tel. 147-97 Gdańska 61, m. 7. 19

UMEBLOWANY, ładny i słoneczny pokój frontowy z niekrępującem wejściem, z używalnością telefonu, z ewentualnem całodziennem utrzymaniem od 1-go lipca do wynajęcia. Wiadomość tel. 106-69. 20

5-POKOJOWE komfortowe mieszkanie, IV p., winda, centralne ogrzewanie, centrum miasta z wszelkiemi luksusowemi wygodami do oddania. Dzwonić tel. 175-04 od 11—12 w poł.

DO ODDANIA b. tanio kilka mieszkań w pięknie położonej willi w Teodorach Bezpośredni dojazd autobusem z Łodzi. Wiadomość: tel. 149-74. 18

DO WYNAJĘCIA kompletnie wyremontowane 2 pokoje z kuchnią z wszelkiemi wygodami, 1 piętro przy ul. Dowborczyków 13. Zgłoszenia na miejscu codziennie od godziny 5 do 7 po poł. 16

Uzdrowiska i Letniska

ORŁOWO MORSKIE — centrum, przy lesie pensjonat dla młodzieży pod kierown. Belli Haltrecht - Cukierowej i Marji Nowerowej. Zgłoszenia: Wólczańska 62 m. 16, tel. 168-74 od 9—12 w poł.

ZACISZE Leśne. Suchy sosnowy las rzeka. Jeszcze kilka wolnych mieszkań do wynajęcia bardzo tanio. Tamże w pobliżu pensjonat. Informacje tel. 212-90 lub 164-56. 20

ZAKOPANE do Białego. Telefon 1536 „Stefanówka", „Cacko", pełnokomfortowe pensjonaty Lidji Werber. Malownicze położenie. Kuchnia wykwintna. Ceny niskie. 16

LETNISKO w Rudzie Pabjanickiej, 2 pokoje z kuchnią, elektryczność, w pięknym parku. Tel. 142-54. 20

ZAWOJA. Pensjonat „Jaworzynka" poleca piękne, słoneczne pokoje z werandami, kuchnia wykwintna na maśle deserowem. Ceny na czerwiec znacznie zniżone. 20

LETNISKO Poddębie. Mieszkania umeblowane, elektryczność, własny las ogrodzony tanio do wynajęcia. Wiadomość: tel. 137-70 lub 174-33. 20

KARWIA n/Bałtykiem. Pensjonat „Znicz" Związku Pracowników Handlowych już czynny. Informacyj udziela Sekretarjat, Piotrkowska 61, telef. 190-05, 5—9 wieczór. 20

WIŚNIOWA - GÓRA tel. 19. Pensjonat „Opieka" dla dzieci i młodzieży, willa Hamburgera przy lesie. Opieka troskliwa. Ceny przystępne. 20

„CZERWONY DWOREK". Pensjonat dla dzieci i młodzieży R. Rozenówny. Wiśniowa Góra - Stróżew, zapewnia doskonały wypoczynek wakacyjny. Troskliwa opieka wychowawcza i lekarska. Zgłoszenia Zachodnia 59, telef. 160-81 lub na miejscu. 20

GŁOWNO. Pensjonat dla dzieci i młodzieży Szefnerowej w suchym sosnowym lesie w pobliżu plaży. Troskliwa opieka rutynowanej wychowawczyni. Zgł. tel. 203-67 do godz. 17-ej i na miejscu. Nowy - Otwock, Lemańska nr. 20. 20

LETNIE mieszkania 2 i 3 pokoje z kuchnią w lesie tanio do wynajęcia. Elektryczność. Komunikacja tramwajowa. Tel 165-13 godz. 4—5. 20

PENSJONAT Trzech Róż w Teofilowie pod Spałą nad Pilicą otwarty. Całodzienne utrzymanie oraz z pokojem od 4 złotych. Pracownicy umysłowi otrzymują zniżkę. Plaża elektryczne oświetlenie, dużo atrakcyj. Inż. Gerszonowicz, poczta Inowłódz. 20

Posady

NIEMKA (izr.) młoda inteligentna poszukuje zajęcia jako wychowawczyni w kulturalnym domu, może być poza Łodzią. Wymagania skromne. Oferty sub: „C. E.". 19

CHŁOPIEC (izr.) 15—17 lat ze średniem wykształceniem potrzebny. Oferty sub „Hurtowy skład". 20

Rozmaite

LEKARZ - dentysta (dyplom zagraniczny) przyjmie zastępstwo względnie w charakterze Asystenta. Oferty do admin. „Asystent" tel. 166-93. 20

ZASTĘPSTWA łódzkie, warszawskie, kieleckie odda podróżującym papiernikom prowizyjnie Wytwórnia Papierów Introligatorskich, Szczerbiński, Kraków, Wielicka 5. 20

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. — Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.